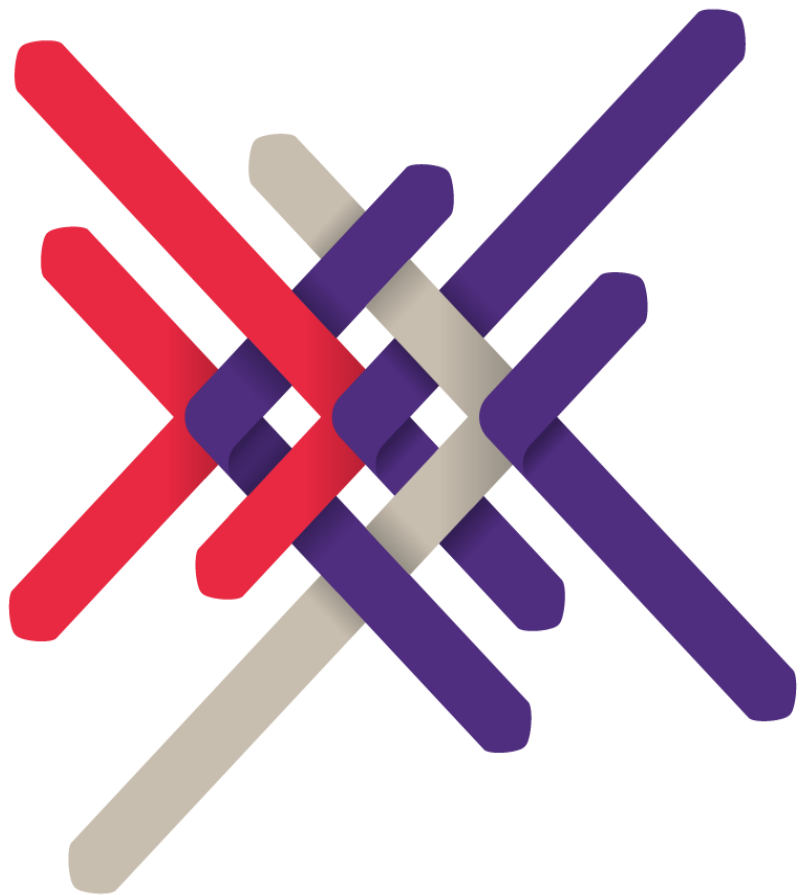

Ֆինանսական հաշվետվություններ և Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«Ռուսգոսստրախ-Արմենիա» ապահովագրական
փակ բաժնետիրական ընկերություն

31 դեկտեմբերի 2021թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	8
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	10
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	11
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	13

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ

ՀՀ, ք.Երևան 0015
Երևան Պլազա
Բիզնես Կենտրոն
Գրիգոր Լուսավորիչ 9
Հ. + 374 10 500 964

Grant Thornton CJSC

Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich street
0015 Yerevan, Armenia
T + 374 10 500 964

«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ապահովագրական փակ բաժնետիրական ընկերության բաժնետիրոջը և խորհրդին.

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ապահովագրական փակ բաժնետիրական ընկերության (Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Ընկերության՝ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՄ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության՝ «*Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար*» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «*Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի*» (ՀԷՄՄԽ կանոնագիրք), և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀԷՄՄԽ կանոնների և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտին վերաբերող էթիկայի պահանջների: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին վերահսկողության համար, որը, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ

սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության՝ անընդհատ գործելու հնարավորությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և կազմակերպության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Ընկերությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձիք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման գործընթացը վերահսկելու համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն: Բացի այդ, մենք.

- Որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին վերահսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու և ոչ թե Ընկերության ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռքբերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք

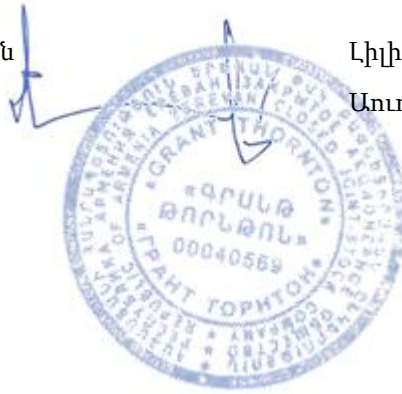
Եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռքբերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Մակայն ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Արմեն Հովհաննիսյան
Տնօրեն

25 ապրիլի 2022թ.

Լիլիթ Բաղդասարյան
Աուդիտի ղեկավար

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ		31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
	Ծանոթ.		
<i>Ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	6	257,767	194,891
Գուրվիլ և ոչ նյութական ակտիվներ	7	786,492	746,374
Այլ ակտիվներ	8	139,253	110,549
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով		105,494	66,122
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր	9	413,788	372,335
Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	10	1,542,619	1,511,428
Վերաապահովագրական ակտիվներ	17	2,783,394	2,533,979
Տրամադրված փոխառություններ	11	7,000	247,000
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	12	94,856	152,801
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումներ	13	1,467,852	1,893,275
Ավանդներ բանկերում	14	8,366,907	8,619,367
Դրամական միջոցներ	15	920,870	559,552
		16,886,292	17,007,673
<i>Ընդամենը՝ ակտիվներ</i>			
<i>Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ</i>			
<i>Սեփական կապիտալ</i>			
Բաժնետիրական կապիտալ	16	3,983,000	3,983,000
Էմիսիոն եկամուտ		465,346	465,346
Գլխավոր պահուստ		53,133	53,133
Զբաղիված շահույթ		1,836,926	2,663,466
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ		6,338,405	7,164,945

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	Սանթ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Պարտավորություններ			
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	17	8,496,537	7,740,739
Ապահովագրության և վերապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր	18	601,226	872,284
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	20	157,996	181,783
Ապահովագրության գծով ստացված կանխավճարներ		478,396	456,012
Այլ պարտավորություններ	19	813,732	591,910
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		10,547,887	9,842,728
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		16,886,292	17,007,673

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2022թ. ապրիլի 25-ին՝

Գագիկ Գրիգորյան
Գործադիր տնօրեն

Արմինե Զաքարյան
Գլխավոր հաշվապահ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 13-ից մինչև 69-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ

մեկտեղ:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ	Ծանոթ.	2021թ.	2020թ.
Ապահովագրավճարների գծով համախառն հասույթ	21	12,899,762	12,964,788
Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ	21	(1,922,836)	(1,751,853)
Ապահովագրավճարների գծով զուտ հասույթ		10,976,926	11,212,935
Համախառն հատուցումներ	22	(10,070,231)	(7,848,511)
Համախառն հատուցումներում վերաապահովագրողների մասը	22	1,735,320	786,464
Զուտ ապահովագրական հատուցումներ		(8,334,911)	(7,062,047)
Սուբրոգացիայի գծով եկամուտ		177,453	135,667
Զեռքբերման ծախսեր	23	(973,851)	(1,097,501)
Վերաապահովագրության միջնորդավճարների գծով եկամուտ	24	94,490	94,987
Այլ ապահովագրական եկամուտ		107,321	28,953
Այլ ապահովագրական ծախսեր	25	(894,079)	(753,490)
Այլ ապահովագրական պահուստների հակադարձում/(ծախս)	17	609	(956)
Ապահովագրական գործունեության արդյունքներ		1,153,958	2,558,548
Զուտ առևտրային եկամուտ	26	60,476	112,935
Ներդրումային եկամուտ	27	764,535	725,059
Այլ եկամուտ		7,811	7,384

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

		<u>2021թ.</u>	<u>2020թ.</u>
Հիմնական միջոցների մաշվածություն և ոչ նյութական ատիվների ամորտիզացիա	6,7	(182,475)	(257,969)
Այլ ծախսեր	28	(2,481,506)	(2,809,508)
Արժեզրկման ծախս	29	(120,420)	(95,593)
Արտարժույթային գործառնություններից զուտ օգուտ/(վնաս)		<u>31,489</u>	<u>(3,898)</u>
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը		(766,132)	236,958
Շահութահարկի գծով ծախս	20	(60,408)	(109,801)
Տարվա շահույթ/(վնաս)		<u>(826,540)</u>	<u>127,157</u>
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք տարվա համար		<u>(826,540)</u>	<u>127,157</u>

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 13-ից մինչև 69-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Չբաշխված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	3,983,000	465,346	53,133	2,536,309	7,037,788
Տարվա շահույթ	-	-	-	127,157	127,157
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	127,157	127,157
Հաշվեկշիռը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,983,000	465,346	53,133	2,663,466	7,164,945
Տարվա վնաս	-	-	-	(826,540)	(826,540)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	(826,540)	(826,540)
Հաշվեկշիռը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,983,000	465,346	53,133	1,836,926	6,338,405

Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 13-ից մինչև 69-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2021թ.	2020թ.
<i>Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Ստացված ապահովագրավճարներ	12,543,160	12,117,649
Փոխանցված վերաապահովագրավճարներ	(1,179,818)	(1,091,660)
Վերաապահովագրողներից ստացված գումարներ	1,052,229	675,825
Ապահովագրական հատուցումներ	(9,403,613)	(7,698,716)
Վճարումներ մատակարարներին	(492,017)	(1,011,999)
Վճարումներ աշխատակիցներին	(1,187,177)	(1,228,233)
Միջնորդավճարներ	(612,082)	(368,574)
Հարկերի վճարում, բացառությամբ շահութահարկի	(539,926)	(523,569)
Ստացված տոկոսներ	983,567	995,951
Գործառնական այլ գործունեությունից մուտքեր	1,214,286	1,431,063
Գործառնական այլ գործունեությունից ելքեր	(2,240,240)	(2,241,243)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկը	138,369	1,056,494
Վճարված շահութահարկը	(132,500)	(162,599)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	5,869	893,895
<i>Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների առք	(74,057)	(107,633)
Մուտքեր հիմնական միջոցների վաճառքից	5,462	8,239
Փոխառությունների (տրամադրում)/մարում	240,000	(43,050)
Առևտրային արժեթղթերում ներդրում	57,945	-
Ավանդների ներդրում/(մարում)	252,460	(790,432)
Ներդրումային գործունեությունից ստացված/ (գործունեության համար օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ	481,810	(932,876)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	2021թ.	2020թ.
<i>Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարումներ	(79,570)	(168,292)
Ֆինանսավորման գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(79,570)	(168,292)
Դրամական միջոցների զուտ աճ/(նվազում)	408,109	(207,273)
Դրամական միջոցներ տարեսկզբի դրությամբ	559,552	769,967
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	(46,791)	(3,142)
Դրամական միջոցներ տարեվերջի դրությամբ (Ծանոթ. 15)	920,870	559,552

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 13-ից մինչև 69-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«Ռուսգոսստրախ-Արմենիա» Ապահովագրական ՓԲԸ (այսուհետ՝ Ընկերություն) հիմնվել է 2008 թվականին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ապահովագրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Ընկերությունը գրանցվել է 20.05.2008թ.-ին ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից տրված N0009 արտոնագրային համարով:

Ընկերությունը 11.06.2013թ. ստացել է նաև ոչ կյանքի վերաապահովագրության լիցենզիա (համար 0004) և 2014թ.-ից ի վեր կնքում է վերաապահովագրության պայմանագրեր:

Ընկերությունը զբաղվում է ընդհանուր ապահովագրական գործունեությամբ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում: Ընկերության կողմից կնքվող ապահովագրական պայմանագրերի հիմնական դասերն են՝ դժբախտ պատահարներից, առողջության, ավտոտրանսպորտային միջոցների, փոխադրվող բեռների, հրդեհների և բնական աղետների, ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության, ընդհանուր պատասխանատվության, ֆինանսական վնասների և արտասահման մեկնողների ապահովագրություն:

2010թ. Ընկերությունը հանդիսանում է Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն իրականացնող ընկերությունների բյուրոյի (այսուհետ՝ Բյուրո) անդամ և կնքում է ԱՊՊԱ պայմանագրեր:

Ընկերության գլխավոր գրասենյակը և մասնաճյուղերը գտնվում են Երևան քաղաքում և ՀՀ մարզերում: Ընկերության գործակալական ցանցի միջոցով ապահովագրական ծառայությունները հասանելի են ՀՀ ողջ տարածքում:

31.12.2021թ-ի դրությամբ Ընկերության աշխատակիցների քանակը կազմում է 307:

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ Հյուսիսային պողոտա 1, Երևան, ՀՀ, 0001:

2 Գործարար միջավայր

Հայաստանում Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում: Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից: Կառավարությունը հաստատել է արդյունավետ կառավարման իր հանձնառությունը, որը ենթադրում է հակակոռուպցիոն ջանքեր, թափանցիկություն և հաշվետվողականություն:

Գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված Կառավարության ջանքերը, ՓՄՁ-ների համար ֆինանսական հասանելիության ընդլայնումը, առաջնահերթ սոցիալական ծախսերի համար հնարավորությունների ստեղծումը, ինչպես նաև կապիտալի շուկայի զարգացման ընդլայնված գործողությունների ծրագիրը նույնպես կարող են Հայաստանի տնտեսության կայունության և զարգացման համար նպաստավոր պայմաններ ստեղծել:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության գործունեության վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Այնուամենայնիվ, ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Ընկերության գործունեության վրա կարող են տարբերվել Ընկերության ղեկավարության ներկա սպասումներից:

3 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

3.1 Համապատասխանություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

Ընկերությունը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Ընկերության հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով:

3.2 Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա շահույթի կամ վնասի միջոցով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների համար: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված կամ պատմական արժեքով:

3.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Ընկերության գործառնական արժույթը դա այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Ընկերությունը: Ընկերության գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

3.4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և ներկայացման փոփոխություններ

Ընթացիկ տարում Ընկերությունն առաջին անգամ կիրառել է որոշ ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք կիրառելի են 2021թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող ժամանակաշրջանների համար: Ընկերությունն ավելի վաղ չէր ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որն ուժի մեջ էր մտել, բայց դեռ չէր կիրառվել:

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2021թ., որևէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Ընկերության տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- «Ուղենշային տոկոսադրույքի բարեփոխում (փուլ 2)» (ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 39, ՖՀՄՍ 16, ՖՀՄՍ 4 և ՖՀՄՍ 7 փոփոխություններ),
- COVID-19-ի հետ կապված վարձակալության արտոնություններ 2021թ հունիսի 30-ից հետո (ՖՀՄՍ 16 փոփոխություններ):

3.5 Ընկերության կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել կամ որոնց օգտագործումը թույլ է տրվել հետաձգվել: Ընկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Ընկերության կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

ՖՀՄՄ 9, Ֆինանսական գործիքներ (2014)

2014թ. հուլիսին Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհուրդը (ՀՀՄՄԽ) թողարկել է ՖՀՄՄ 9-ի («Ֆինանսական գործիքներ») վերջնական տարբերակը: ՖՀՄՄ 9-ը ուժի մեջ է մտնում 2019թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար՝ նախապես կիրառելու թույլտվությամբ: Այն փոխարինում է ՀՀՄՄ 39-ին («Ֆինանսական գործիքներ՝ ճանաչումը և չափումը»):

2017թ. հոկտեմբերին ՀՀՄՄԽ-ն թողարկել է Բացասական փոխհատուցմամբ կանխավճարի առանձնահատկությունները (ՖՀՄՄ 9 փոփոխություններ): Փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2019թ. հունվարի 1-ից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար՝ նախապես կիրառելու թույլտվությամբ:

Համաձայն ՖՀՄՄ 4 «Ապահովագրության պայմանագրեր» փոփոխության՝ Ընկերությունն օգտվել է ՖՀՄՄ 9-ի և ՖՀՄՄ 9 փոփոխությունների կիրառումը մինչև 2023թ. հետաձգելու հնարավորությունից: Տարեկան հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերության գործունեությունում նշանակալի փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել և Ընկերության գործունեությունը շարունակում է առավելապես կապված լինել ապահովագրության հետ:

ՖՀՄՄ 17, Ապահովագրության պայմանագրեր

ՖՀՄՄ 17-ը («Ապահովագրության պայմանագրեր») լույս է տեսել 2017թ. մայիսի 18-ին և ուժի մեջ է մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: ՖՀՄՄ-ի 17-ը փոխարինում է ՖՀՄՄ 4-ին, որը թույլ է տալիս կազմակերպություններին ապահովագրական պայմանագրերի համար կիրառել հաշվապահական հաշվառման առկա փորձը: ՖՀՄՄ-ի 17-ը սկզբունքների վրա հիմնված միակ ստանդարտն է, որը կիրառվում է ապահովագրողի կողմից պահվող բոլոր տեսակի ապահովագրության պայմանագրերի, ներառյալ վերաապահովագրության պայմանագրերի հաշվապահական հաշվառման համար: Ստանդարտի համաձայն՝ ապահովագրական պայմանագրերի խմբերի ճանաչումը և չափումը պետք է կատարվի՝

- (i) ապագա դրամական միջոցների հոսքերի ռիսկով ճշգրտված ներկա արժեքով, որում հաշվի են առնված դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ առկա բոլոր գործող տեղեկությունները, որոնք համահունչ են դիտարկվող շուկայական տեղեկատվությանը, որին ավելացվում է (եթե արժեքը պարտավորություն է) կամ հանվում է (եթե արժեքը ակտիվ է);
- (ii) պայմանագրերի խմբի չբաշխված շահույթի գումարը (պայմանագրերի սպասարկման մարժա): Ապահովագրողները կարտացոլեն մի խումբ ապահովագրական պայմանագրերի գծով շահույթը այն ժամանակահատվածում, որի ընթացքում նրանք տրամադրում են ապահովագրական ծածկույթը և ռիսկից ազատման չափով: Եթե պայմանագրերի խումբը հանդիսանում է կամ դառնում է ոչ շահութաբեր, կազմակերպությունը պետք է անմիջապես ճանաչի վնասը:

Ոչ կյանքի ապահովագրության պայմանագրերի համար ՖՀՄՄ 17-ը ներկայացնում է կորուստների պահուստների պարտադիր զեղչում, ինչպես նաև ռիսկի ճշգրտում ոչ ֆինանսական ռիսկի համար, որը պահանջում է հավաստիության մակարդակի համարժեքի բացահայտում: Բացի այդ, ՖՀՄՄ 17-ը կփոխի ապահովագրության պայմանագրի եկամտի

ներկայացումը, քանի որ համախառն ապահովագրավճարները այլևս չեն ներկայացվի շահույթ կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում: Երկարաժամկետ կյանքի ապահովագրության պայմանագրերի գծով ակնկալվում է, որ ՖՀՄՍ 17-ը զգալի ազդեցություն կունենա ակտուարական մոդելավորման վրա, քանի որ կպահանջվեն դրամական հոսքերի մանրամասն կանխատեսումներ և բոլոր ենթադրությունների պարբերական թարմացումներ՝ հանգեցնելով կա՛մ շահույթ և վնասի փոփոխականության կա՛մ «պայմանագրային ծառայության մատուցման սահմանաչափի» վրա ազդեցության, ինչպես նաև կազդեն ապահովագրության պարտավորության առանձին բաղադրիչի վրա, որը գործող պայմանագրերից չվաստակված շահույթն է: Բացի այդ, ՖՀՄՍ 17-ը ներկայացնում է ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորությունների տարբեր չափման մոտեցումներ՝ արտացոլելով ներդրումային կամ ապահովագրական կազմակերպության կատարողականում (մասնակից չհանդիսացող, անուղղակի մասնակցություն, ուղղակի մասնակցություն) ապահովադրի մասնակցության տարբեր աստիճան:

Այլ ՖՀՄՍ փոփոխություններ

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

- «Մուտքեր նախքան նախատեսված օգտագործումը» (ՀՀՄՍ 16 փոփոխություններ)
- «Հղումներ հայեցակարգային հիմունքներին» (ՖՀՄՍ 3 փոփոխություններ)
- Անբարենպաստ պայմանագրեր. Պայմանագրի կատարման ծախսեր (ՀՀՄՍ 37 փոփոխություններ)
- 2018-2020թթ. ՖՀՄՍ-ների տարեկան բարեփոխումներ-(ՖՀՄՍ 1, ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 41, ՖՀՄՍ 16 փոփոխություններ):
- «Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ» (ՀՀՄՍ 1 փոփոխություններ),
- Մեկ գործարքի հետ կապված ակտիվների և պարտավորությունների հետաձգված հարկ:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Ապահովագրության պայմանագրեր

Ապահովագրության պայմանագիր է համարվում այն պայմանագիրը, համաձայն որի կողմերից մեկը (ապահովագրողը) պայմանագրի մյուս կողմից (ապահովադրից) իր վրա է վերցնում նշանակալի ապահովագրական ռիսկ՝ համաձայնվելով հատուցել ապահովադրին, եթե սահմանված անորոշ ապագա դեպքը (ապահովագրական պատահար) բացասաբար ազդի ապահովադրի վրա: Ապահովագրական ռիսկը նշանակալի է այն և միայն այն դեպքում, եթե ապահովագրական պատահարը ցանկացած սցենարի (ընթացքի) դեպքում կարող էր ապահովագրողի կողմից նշանակալի լրացուցիչ հատուցումների վճարման պատճառ դառնալ, բացառությամբ այն սցենարների, որոնք չունեն կոմերցիոն բովանդակություն (այսինքն՝ գործարքի տնտեսական կողմի վրա նշանակալի ազդեցություն չունեն): Վերը նշված լրացուցիչ հատուցումները վերաբերում են այն գումարներին, որոնք գերազանցում են ապահովագրական պատահարի տեղի չունենալու դեպքում վճարվելիք գումարները:

Ապահովագրության պայմանագրերը կարող են նաև փոխանցել ֆինանսական ռիսկ: Ֆինանսական ռիսկը ստորև նշվածներից մեկի կամ մի քանիսի հնարավոր ապագա փոփոխության ռիսկն է՝ սահմանված տոկոսադրույք, ֆինանսական գործիքի գին, ապրանքի գին, արտարժույթի փոխարժեք, գների կամ դրույքների ինդեքս, վարկունակություն կամ վարկային

ինդեքս կամ այլ փոփոխական՝ պայմանով, որ ոչ ֆինանսական փոփոխականի դեպքում այդ փոփոխականը հատուկ չէ պայմանագրի կողմերից մեկին:

Պայմանագիրը, որը բավարարում է ապահովագրության պայմանագրի սահմանմանը, մնում է որպես ապահովագրության պայմանագիր մինչ իր ժամկետի վերջը, նույնիսկ եթե ապահովագրության ռիսկը զգալիորեն կրճատվում է այդ ժամանակաշրջանի համար, մինչև բոլոր իրավունքները և պարտականությունները մարվում են, կամ դրանց գործողության ժամկետը լրանում է:

4.2. Ճանաչում և չափում

Համախառն ապահովագրավճարներ

Համախառն ապահովագրավճարներն ընդգրկում են պայմանագրով նախատեսված ամբողջ ժամանակաշրջանի համար ընդհանուր ստացվելիք ապահովագրավճարները և ճանաչվում են պոլիսի ուժի մեջ մտնելու օրվանից:

Համախառն ապահովագրավճարները ընդգրկում են միջնորդներին վճարվելիք միջնորդավճարները, և չեն ներառում ապահովագրավճարների գծով հարկերը և այլ պարտադիր վճարները:

Չվաստակաձ ապահովագրավճարների պահուստ

Չվաստակաձ ապահովագրավճարները տարվա ընթացքում գրանցված ապահովագրավճարների այն մասն են, որոնք վերաբերում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո ռիսկային ժամանակաշրջաններին: Հետագա ժամանակաշրջաններին վերագրվող համամասնությունը հետաձգվում է, որպես չվաստակաձ ապահովագրավճարների պահուստ:

Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ

Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներն ընդգրկում են պայմանագրով նախատեսված ծածկույթի ամբողջ ժամանակաշրջանի համար ընդհանուր վճարվելիք ապահովագրավճարները և ճանաչվում են վկայագրի ուժի մեջ մտնելու օրվանից:

Վերաապահովագրողներին փոխանցված չվաստակաձ ապահովագրավճարներ

Վերաապահովագրողներին փոխանցված չվաստակաձ վերաապահովագրավճարները տարվա ընթացքում գրանցված վերաապահովագրավճարների այն մասն են, որոնք վերաբերվում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո ռիսկային ժամանակաշրջաններին: Հետագա ժամանակաշրջաններին վերագրվող համամասնությունը հետաձգվում է՝ որպես չվաստակաձ ապահովագրավճարների համախառն պահուստում վերաապահովագրողների մասի փոփոխություն:

Համախառն հատուցումներ

Համախառն հատուցումները բաղկացած են ապահովադիրներին վճարված հատուցումներից, ապահովագրության պայմանագրերից բխող պարտավորությունների գնահատականների փոփոխություններից, կարգավորման ներքին և արտաքին ծախսերից: Հատուցումները ճանաչվում են դրանց ներկայացման պահին:

Համախառն հատուցումներում վերաապահովագրողների մասը

Հատուցումներում վերաապահովագրողների մասը ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ դրանց գծով համախառն ապահովագրական հատուցումը ճանաչվում է համապատասխան պայմանագրի պայմանների համաձայն:

Վերաապահովագրության միջնորդավճարներից եկամուտ

Ստացված կամ ստացվելիք վերաապահովագրության միջնորդավճարները, որոնք չեն պահանջում Շնկերությանց հավելյալ ծառայությունների մատուցում, Շնկերության կողմից ճանաչվում են որպես եկամուտ համապատասխան պոլիսների ուժի մեջ մտնելու կամ

վերակնքման պահին: Այնուամենայնիվ, եթե հավանական է, որ Ընկերությանը կպահանջվի հետագա ծառայությունների մատուցում, ապա միջնորդավճարը, կամ դրա մի մասը, հետաձգվում է և ճանաչվում որպես եկամուտ այն ժամանակաշրջանի համար, որի ընթացքում մատուցվում են ծառայություններ:

Ձեռքբերման ծախսեր

Ընդհանուր ապահովագրության պայմանագրերի ձեռքբերման ծախսերը ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանի համար, երբ դրանք տեղի են ունեցել: Ձեռքբերման ծախսերն ընդգրկում են ուղղակի ծախսեր, ինչպիսիք են օրինակ միջնորդավճարները: Ձեռքբերման ծախսերի մի մասը հետաձգվում է հետագա հաշվապահական ժամանակաշրջանների համար այդ հետագա ժամանակաշրջաններ հետաձգված ապահովագրավճարներին համապատասխանելու համար: Ձեռքբերման ծախսերի հետաձգումը հաշվարկվում է՝ յուրաքանչյուր պայմանագրի գծով ձեռքբերման ծախսի վրա կիրառելով չվաստակած ապահովագրավճարների և գրանցված ապահովագրավճարների հարաբերակցությունը:

Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ

Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորությունները ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ պայմանագրերը ուժի մեջ են մտնում: Այս պարտավորությունները հայտնի են որպես չկարգավորված պահանջների պահուստ, որը հիմնված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տեղի ունեցած, բայց դեռևս չվճարված պահանջների գծով գնահատված վերջնական ծախսումների վրա, անկախ նրանից ներկայացված են, թե՛ ոչ, ինչպես նաև համապատասխան պահանջների գծով կարգավորման ծախսերի վրա, հանած ակնկալվող սուբրոգացիոն և այլ վերականգնումները: Որոշ պահանջների ծանուցման կամ կարգավորման առումով կարող են լինեն հետաձգումներ, հետևաբար այս պահանջների վերջնական արժեքը չի կարող հստակորեն որոշվել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Պարտավորությունը հաշվարկվում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ օգտագործելով ստանդարտ ակտուարական պահանջների կանխատեսման մեթոդները, որոնք հիմնվում են էմպիրիկ տվյալների և ընթացիկ ենթադրությունների վրա, որոնք կարող են ներառել բացասական շեղման մարժա: Պարտավորությունը չի զեղչվում փողի ժամանակային արժեքով: Հավասարակշռման և աղետների պահուստ չի ճանաչվում: Պարտավորություններն ապաճանաչվում են, երբ պայմանագրային պարտավորությունները կատարվում են կամ երբ այն դադարում է:

Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստն իրենից ներկայացնում է ապահովագրավճարների այն մասը, որը ակնկալվում է ստացվել հետագա ժամանակաշրջանների ընթացքում:

Սովորաբար պահուստը նվազեցվում է պայմանագրի ժամկետի ընթացքում և ճանաչվում է որպես ապահովագրավճարներից եկամուտ:

Ընկերությունը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին գնահատում է, թե արդյոք իր կողմից ճանաչված ապահովագրության պարտավորությունները համարժեք են՝ օգտագործելով իր ապահովագրության պայմանագրերի ներքո ապագա դրամական միջոցների հոսքերի ընթացիկ գնահատումները: Եթե այդ գնահատումը ցույց է տալիս, որ իր ապահովագրական պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը (հանած դրանց հետ կապված՝ ձեռքբերման հետաձգված ծախսումները) համարժեք չեն գնահատված՝ ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հետ համեմատած, ապա ամբողջ պակասուրդը պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում:

Վերաապահովագրություն

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերությունը փոխանցում է իր կողմից ստանձնած ապահովագրական ռիսկերը վերաապահովագրության: Վերաապահովագրության գծով ակտիվները ներկայացնում են վերաապահովագրող ընկերություններից ստացվելիք գումարները:

Վերաապահովագրության գծով ակտիվները վերանայվում են արժեզրկման համար յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կամ ավելի հաճախ, երբ հաշվետու տարվա ընթացքում առաջանում է արժեզրկման հայտանիշ: Արժեզրկումն առաջանում է այն ժամանակ, երբ կա օբյեկտիվ վկայություն, որ վերաապահովագրական ակտիվի ճանաչումից հետո Ընկերությունը կարող է չստանալ բոլոր ստացվելիք գումարները, որոնք պետք է վճարվեն համապատասխան պայմանագրի պայմանների համաձայն և այդ իրադարձությունն ունի արժանահավատորեն չափելի ազդեցություն այն գումարների վրա, որ Ընկերությունը ստանալու է վերաապահովագրողից: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վերաապահովագրության ձեռքբերման գծով օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ձեռքբերման օրվա դրությամբ և չեն ամորտիզացվում: Վերաապահովագրության համաձայնագրերը չեն ազատում Ընկերությանն ապահովադիրների նկատմամբ իր պարտավորություններից:

Վերաապահովագրության գծով պարտավորություններ են հանդիսանում վերաապահովագրող ընկերություններին վճարվելիք գումարները: Վճարվելիք գումարները գնահատվում են համապատասխան վերաապահովագրության պայմանագրերի համաձայն: Ապահովագրավճարները և պահանջները ներկայացվում են համախառն հիմքով՝ ստանձնած և փոխանցված վերաապահովագրության համար:

Վերաապահովագրության գծով ակտիվները և պարտավորություններն ապաճանաչվում են, երբ պայմանագրային իրավունքները կատարվում են, կամ, երբ պայմանագիրը փոխանցվում է այլ կողմի:

Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքեր

Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը հաշվառումը նույնն է, ինչ ֆինանսական գործիքներինը, ինչպես նկարագրված է 4.8, 4.9 և 4.10 ծանոթագրություններում:

4.3. Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Ապահովագրության պայմանագրերին չվերաբերող եկամուտների և ծախսերի ճանաչման չափանիշները ներկայացված են ստորև:

Զուտ առևտրային եկամուտ

Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսներից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը:

Ներդրումային եկամուտ

Ներդրումային եկամուտը բաղկացած է տոկոսային եկամտից, պարտքային արժեթղթերի և տրամադրված փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի ամորտիզացված արժեքի փոփոխություններից:

Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների հաշվետվությունում հաշվեզրման զուգահեռ և հաշվարկվում է՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

4.4. Արտարժույթի վերահաշվարկում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով

պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների հաշվետվության գուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության ոչ առևտրային ակտիվների արտարժույթային փոխարկումներից գուտ օգուտ/(վնաս) հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են շահույթ կամ վնասով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսերը, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության ոչ առևտրային ակտիվների արտարժույթային փոխարկումներից գուտ օգուտ/(վնաս) հոդվածում:

Ընկերության կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	480.14	522.59
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	542.61	641.11

4.5. Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային վճարումները, ապա հարկվող շահույթը կամ կորուստը հիմնվում են մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ դիրք հարկային օրենսդրությունն արտածելու և հարկային հաշվարկումները վերանայելու համար: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, սույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես հաջորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային վերանայումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բառառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուղվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող

ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում Ընկերություններն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների հաշվետվության այլ ծախսեր հոդվածում:

4.6. Դրամական միջոցներ

Դրամական միջոցներն ընդգրկում են կանխիկ դրամ և բանկային հաշիվների մնացորդները: Դրամական միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.7. Ավանդներ բանկերում

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերությունն օգտագործում է բանկերում բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ:

4.8. Ֆինանսական գործիքներ

Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռքբերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Ընկերության կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են ըստ հետևյալ խմբերի.

- Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր,
- շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներ,

Ֆինանսական գործիքների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Ընկերության ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա՝ հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է

անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Փոխատվություններ և դեբիտորական պարտքեր

Փոխատվությունները և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Ընկերության կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված փոխատվությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է փոխատվության իրական արժեքից, օրինակ երբ փոխատվությունը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և փոխատվության իրական արժեքների տարբերությունը փոխատվության սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև փոխատվությունը չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

Շահույթ կամ վնասով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս խմբում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և շահույթ կամ վնասով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս խմբում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում՝ վաճառքի նպատակով, կամ եթե այդպես է որոշվում դեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռքբերման պահին:

Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են, ապա հետագայում չափվում իրական արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ շահույթում կամ վնասում ճանաչված գործարքային ծախսերով: Իրական արժեքի բոլոր փոփոխությունները ճանաչվում են որպես շահույթում կամ վնասում գուտ առևտրային եկամտի մի մաս

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆիքսված մարման ժամկետով ներդրումները դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Ընկերությունը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Ընկերության կողմից իրականացվում է մարման ժամկետին ոչ մոտ ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

4.9. Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունն իրականացնում է արժեզրկման գնահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեզրկման մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի

իրադարձությունների ("ծախսային իրադարձություն") արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Ընկերությունը սկզբից գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն: Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են վարկային ռիսկի նմանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով: Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում:

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում, արժեզրկումից կորուստը նվազում է և այդ նվազեցումը կարող է օբյեկտիվորեն կապվել արժեզրկումի ճանաչումից հետո առաջացող որևէ իրադարձության հետ, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է: Արժեզրկումից կորստի որևէ հետագա հակադարձում ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, այն դեպքում, երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է հակադարձման ամսաթվով իր հակադարձված արժեքին:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման պահուստները ֆինանսական հաշվետվություններում ձևավորվել են գոյություն ունեցող տնտեսական պայմանների հիման վրա: Ընկերությունը չի կարող կանխատեսել ինչպես Հայաստանում կարող են փոխվել տնտեսական պայմանները, և ինչ ազդեցություն կարող են ունենալ այդ փոփոխությունները ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման պահուստների ճշտության վրա հետագա ժամանակաշրջաններում:

4.10. Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,
- Ընկերությունը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,
- և Ընկերությունը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Եթե Ընկերությունը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը և չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի

մասը, և չի փոխանցում ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը հաշվառվում է Ընկերության շարունակվող մասնակցության համապատասխան ֆինանսական ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի երաշխիքային ապահովման ձև, ապա այդպիսի մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ ակտիվի հաշվեկշռային արժեք կամ Ընկերության կողմից փոխհատուցվելիք առավելագույն գումար:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի և փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցնի այդ պարտքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

4.11. Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՄ, կամ մի խումբ համանման գործարքների օգուտի և վնասի համար, ինչպիսին հանդիսանում է Ընկերության առևտրային գործունեությունը:

4.12. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքն ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	3	33.3
Փոխադրամիջոցներ	8	12.5
Գրասենյակային գույք	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ	8	12.5

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումներն ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտներն ավելի շատ են, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից և կհոսեն դեպի Ընկերություն: Այս

ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից գուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է այլ եկամուտում:

4.13. Վարձակալություն

Ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Ընկերությունը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար»: Այս սահմանումը կիրառելու համար Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կա՛մ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կա՛մ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Ընկերությանը,
- Ընկերությունն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,
- Ընկերությունն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Ընկերությունն իրավունք ունի ուղղորդել, թե «ինչպես և ինչ նպատակով» ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչում և չափում

Ընկերությունը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Ընկերությունը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Ընկերության կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Ընկերությունը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Ընկերությունը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան: Վարձակալված գույքի բարելավումները կապիտալիզացվում և մաշվում են գծային հիմունքով՝ որպես հիմք ընդունելով վարձակալության ժամկետից և վարձակալված գույքի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնը:

Մեկնարկի ամսաթվին Ընկերությունը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք գեղջեղով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Ընկերության լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ),

վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզմունք:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը նվազեցվում է կատարված վճարումների և մեծացվում տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է գրոյի:

Ընկերությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

Ընկերությունը սահմանում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը՝ վերլուծելով փոխառությունները արտաքին տարբեր աղբյուրների հիման վրա և կատարում է որոշակի ճշգրտումներ՝ արտացոլելու վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ընդգրկվել են հիմնական միջոցների տողում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորություններում:

4.14. Գուդվիլ և ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են գուդվիլից, համակարգչային ծրագրերից և ապահովագրական պորտֆելի ձեռքբերման գծով ոչ նյութական ակտիվից և այլ ոչ նյութական ակտիվներից:

Փոխանակման օրվա դրությամբ ձեռք բերված զուտ ակտիվներում բաժնեմասի մնացորդային արժեքի նկատմամբ հավելյալ ներդրման արժեքի մեծությունը ճանաչվում է որպես չվերահսկվող բաժնեմասի ձեռքբերումից առաջացած գուդվիլ:

Գուդվիլը չափվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեքը կումից կուտակված կորուստները:

Գուդվիլը գնահատվում է արժեքը կուման տեսանկյունից յուրաքանչյուր տարի կամ ավելի հաճախ, եթե ինչ-որ իրադարձություն կամ հանգամանքի փոփոխություն վկայում են հաշվեկշռային արժեքի արժեքը կուման մասին:

Գուդվիլի արժեքը կումը գնահատվում է դրամաստեղծ միավորների (կամ դրամաստեղծ միավորների խմբի) փոխհատուցվող արժեքի հիման վրա: Արժեքը կումից կորուստները ճանաչվում են, եթե դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է դրա փոխհատուցվող արժեքը: Գուդվիլի արժեքը կումից կորուստները հետագայում չեն հակադարձվում:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեքը կումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ:

Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 1-ից 15 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեքը կուման առումով, երբ առկա են արժեքը կուման հատկանիշներ:

Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում

Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում, սակայն յուրաքանչյուր տարի գնահատվում են արժեզրկման առումով:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

4.15. Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Ընկերությունն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

4.16. Սեփական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի նվազեցված արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ նվազեցվում է էմիսիոն եկամտից:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների կուտակված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

5 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Ընկերության ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնված պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են

դեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ ստորև:

5.1 Դատողություններ

Ներդրումային արժեթղթերի դասակարգում

Ընկերության ներդրումային արժեթղթերը ներառում են պետական և ոչ պետական պարտատուներ: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ընկերությունը դասակարգում է արժեթղթերը որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներ և շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ: Վերջինիս իրական արժեքի ճշգրտումն իրականացվում է շահույթ կամ վնասում:

5.2 Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ

Ապահովագրության պայմանագրերի գծով ակնկալվող պահանջների պահուստների գնահատումը պետք է ներառի ինչպես հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ ներկայացված (ՆՉՊՊ), այնպես էլ արդեն իսկ տեղի ունեցած, սակայն դեռևս Ընկերությանը չներկայացված (ՏՉՊՊ) դեպքերի գծով ակնկալվող վնասները: Պահանջների վերջնական արժեքը հստակ որոշելու համար կարող է զգալի ժամանակ պահանջվել, իսկ որոշ պայմանագրերի դեպքում, տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջները կազմում են հաշվեկշռի պարտավորությունների մեծ մասը:

Այս գնահատումների հիմքում ընկած հիմնական ենթադրությունը կայանում է նրանում, որ Ընկերության անցյալ պահանջները կարող են օգտագործվել պահանջների հետագա զարգացումը և, հետևաբար նաև, պահանջների վերջնական արժեքը կանխատեսելու համար: Որպես այդպիսին, այս մեթոդներն արտացոլում են վճարված և տեղի ունեցած վնասները, յուրաքանչյուր պահանջի գծով միջին ծախսերը, նախորդ տարիներում հետագույն պահանջների քանակը և ակնկալվող վնասաբերության ցուցանիշները:

Պահանջների պատմական զարգացումը հիմնականում վերլուծվում է տվյալ տարվա համար, սակայն կարող է նաև վերլուծվել աշխարհագրական տարածքից ելնելով, ինչպես նաև ըստ նշանակալի ապահովագրական դասերի: Հիմնական դժվարությունը կայանում է նրանում, որ Հայաստանի ապահովագրական շուկան զգայուն է տնտեսության ցնցումների, քաղաքական որոշումների, ինչպես նաև միջազգային տնտեսության փոփոխությունների նկատմամբ, հետևաբար հիմնվելով միայն սեփական պատմական տվյալների վրա անհնար է կատարել ապագա գնահատումներ:

Ընկերությունը գնահատում է ներկայացված, սակայն դեռևս չկարգավորված պահանջները «դեպք-առ-դեպք» և միջինի մեթոդներով:

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար դեկավարությունն օգտագործում է գնահատման տեխնիկան: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները:

Դեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, դեկավարությունն

օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է հասանելի լինել անհատական գործարքների դեպքում (տես՝ ծանոթագրություն 32):

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորի գնահատում

Որոշակի գործունեությունների և ակտիվների փոխկապակցված ամբողջությունը ձեռնարկատիրական գործունեություն հանդիսանալը սահմանելիս Ընկերությունն սահմանում է՝ արդյո՞ք ձեռքբերված գործունեությունների և ակտիվների փոխկապակցված ամբողջությունը ներառում է առնվազն մուտքեր և բովանդակային գործընթաց, և արդյո՞ք ձեռքբերված ամբողջությունը հնարավորություն ունի արդյունքներ ստեղծել:

Ապահովագրական շուկայի ուսումնասիրության նպատակով Ընկերությունն ԱՄՆ-ում հիմնել է ստորաբաժանում, որից մուտքեր առկա չեն և գործունեության բովանդակային գործընթացը չի համապատասխանում ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման սահմանմանը: Այս նպատակով իրականացրած ծախսումները ներառվում են այլ ծախսեր հոդվածի ներկայացուցչական ծախսեր կազմում (տես՝ ծանոթագրություն 28):

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը նմանատիպ ակտիվների օգտագործման փորձի հիման վրա դատողության արդյունք է: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Բանկը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատման համար հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոններն. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող մաշվածությունը:

Ղեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից պահուստներ

Ընկերությունը գնահատում է խնդրահարույց ղեբիտորական պարտքերը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյո՞ք անհրաժեշտ է արժեզրկման պահուստ ձևավորել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Մասնավորապես, ղեկավարության դատողությունն անհրաժեշտ է ապագա դրամական հոսքերի գումարը և պարբերականությունը գնահատելու համար, երբ անհրաժեշտ է պահանջվող պահուստի չափը որոշել: Նման գնահատումները հիմնված են որոշ գործոնների շուրջ ենթադրությունների վրա և ներկա արդյունքները կարող են տարբերվել՝ հանգեցնելով պահուստում հետագա փոփոխությունների:

Նշանակալի ղեբիտորական պարտքերի համար անհատական ստեղծված հատուկ պահուստներից բացի, Ընկերությունը նաև ստեղծում է արժեզրկման խմբային պահուստներ այն ռիսկերի գծով, որոնք չնայած որ անհատապես չեն գնահատվել, սակայն պարունակում են չվճարման ավելի մեծ ռիսկ, քան սկզբնապես որոշվել էր: Սա հաշվի է առնում այնպիսի գործոնների ազդեցությունը, ինչպիսիք են վատթարացումը երկրի և արդյունաբերության ռիսկում և տեխնոլոգիական հնացումը, ինչպես նաև բացահայտված կառուցվածքային թերությունները կամ դրամական հոսքերի նվազումները:

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տես 30 ծանոթագրությունը:

Ընկերության ղեկավարությունը չի վերանայել իր նախորդ գնահատումները, այսինքն չի ապաճանաչել հիմնական միջոցների հետ կապված իր նախկինում գնահատված հետաձգված

հարկային պարտավորությունը և շարունակում է կատարել իր հարկային հաշվառումը, ինչպես նախկինում:

6 Հիմնական միջոցներ

Հազար ՀՀ դրամ

	Շենքեր և հող	Սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Գրասենյակային սարքավորումներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ (Տարածքներ)	Ընդամենը
<i>Մկրթական արժեք</i>							
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	23	416,090	186,076	168,076	148,397	335,720	1,254,382
Ավելացում	-	37,056	35,997	5,195	7,148	-	85,396
Օտարում	(23)	(287)	(6,600)	(6,490)	(675)	-	(14,075)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	452,859	215,473	166,781	154,870	335,720	1,325,703
Ավելացում	-	34,874	16,391	1,989	1,508	-	54,762
Օտարում	-	-	(21,020)	-	(1,357)	(335,720)	(358,097)
Վերաչափում	-	-	-	-	-	177,785	177,785
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	487,733	210,844	168,770	155,021	177,785	1,200,153
<i>Կուտակված մաշվածություն</i>							
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	361,394	119,100	139,308	121,522	167,860	909,184
Տարվա ծախս	-	32,218	22,845	10,374	12,216	153,872	231,525
Օտարում	-	-	(5,883)	(3,438)	(576)	-	(9,897)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	393,612	136,062	146,244	133,162	321,732	1,130,812
Տարվա ծախս	-	26,231	22,298	8,845	8,886	88,893	155,153
Օտարում	-	-	(20,490)	-	(1,357)	(321,732)	(343,579)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	419,843	137,870	155,089	140,691	88,893	942,386
<i>Հաշվեկշիռային արժեք</i>							
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	59,247	79,411	20,537	21,708	13,988	194,891
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	67,890	72,974	13,681	14,330	88,892	257,767

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 639,376 հազար դրամ (2020թ.՝ 576,451 հազար դրամ):

Հիմնական միջոցների սահմանափակումներ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չունի գրավադրված գույք (2020թ.՝ նույնպես):

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Ընկերությունը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել գլխամասային գրասենյակի և մասնաճյուղերի համար: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Ընկերությունը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունը ներկայացնում է այլ պարտավորություններ հողվածում (տե՛ս ծանոթագրություն 19):

7 Գուդվիլ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ

	Համակարգչային ծրագրեր	Այլ ապահովագրա- կան պայմանագրեր	Գուդվիլ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>				
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	187,861	16,120	687,317	891,298
Օտարում	-	(16,120)	-	(16,120)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	187,861	-	687,317	875,178
Ավելացում	67,440	-	-	67,440
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	255,301	-	687,317	942,618
<i>Կուտակված ամորտիզացիա</i>				
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	102,360	16,120	-	118,480
Տարվա ծախս	26,444	-	-	26,444
Օտարում	-	(16,120)	-	(16,120)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	128,804	-	-	128,804
Տարվա ծախս	27,322	-	-	27,322
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	156,126	-	-	156,126
<i>Հաշվեկշիռային արժեք</i>				
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	59,057	-	687,317	746,374
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	99,175	-	687,317	786,492

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 105,934 հազար դրամ (2020թ. 45,745 հազար դրամ):

Ոչ նյութական ակտիվների սահմանափակումներ

2021թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա ոչ նյութական ակտիվներ (2020թ` նույնպես):

Գուղվիլ

Ընկերության ղեկավարության գնահատմամբ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գուղվիլը արժեզրկված չէ (2020թ` նույնպես):

8 Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
<i>Այլ ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Դեբիտորական պարտքեր	73,681	16,880
	73,681	16,880
Արժեզրկման կորուստների պահուստ	(15,617)	-
Ընդամենն այլ ֆինանսական ակտիվներ	58,064	16,880
<i>Այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Կանխավճարներ	49,225	60,545
Հաշվարկներ աշխատակիցների հետ	11,424	13,243
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	17,972	16,829
Այլ ակտիվներ	2,568	3,052
Ընդամենն այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	81,189	93,669
Ընդամենն այլ ակտիվներ	139,253	110,549

Այլ ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստների պահուստի շարժը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	Ընդամենը
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	4,604
Տարվա հակադարձում (ծանոթ. 29)	(5,000)
Զուտ վերականգնում	396
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-
Տարվա ծախս (ծանոթ. 29)	14,818
Զուտ վերականգնում	799
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	15,617

9 Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է տվյալ ժամանակաշրջանի համար հետաձգված ձեռքբերման ծախսերի շարժը.

Հազար ՀՀ դրամ	Ընդամենը
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	493,486
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր	976,350
Ծախսի ճանաչում (Ծանոթ. 23)	(1,097,501)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	372,335
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր	1,015,304
Ծախսի ճանաչում (Ծանոթ. 23)	(973,851)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	413,788

10 Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Ապահովադիրներից և գործակալներից ստացվելիք գումարներ	1,122,146	1,162,569
Ապահովագրական ընկերություններից ստացվելիք գումարներ	49,537	43,300
Հատուցումների գծով կանխավճարային գումարներ	122,215	133,117
Պահանջներ վերաապահովագրողների նկատմամբ	160,969	161,088
Սուբրոգացիա	106,361	61,442
Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	1,561,228	1,561,516
Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքերի պահուստ	(18,609)	(50,088)
Ընդամենն ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	1,542,619	1,511,428

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ապահովադիրների նկատմամբ պահանջները 330,175 հազար դրամ գումարով (29%), ենթակա են ստացման 3 ապահովադիրներից (2020թ. 382,604 հազար դրամ (33%) 3 ապահովադիրներից):

Տարվա ընթացքում արժեզրկումից պահուստի շարժն ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքերի համար հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	<u>Ընդամենը</u>
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	48,371
Տարվա ծախս (ծանոթ. 29)	90,593
Դուրս գրում	(94,610)
Վերադարձ	5,734
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	50,088
Տարվա ծախս (ծանոթ. 29)	107,602
Դուրս գրում	(139,081)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18,609

11 Տրամադրված փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Ֆիզիկական անձանց	7,000	27,000
Առևտրային կազմակերպություններին	-	220,000
Ընդամենը տրամադրված փոխառություններ	7,000	247,000

Տրամադրված փոխառությունների գծով արժեզրկման կորուստների պահուստի շարժը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	<u>Ընդամենը</u>
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-
Տարվա ծախս (ծանոթ. 29)	10,000
Զուտ դուրսգրում	(10,000)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-
Տարվա հակադարձում (ծանոթ. 29)	(2,000)
Զուտ վերականգնում	2,000
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության տրամադրված փոխառությունը տրամադրված է թվով մեկ փոխառուի (2020թ.՝ 220,000 հազար դրամ կամ 89%՝ տրամադրված է թվով մեկ փոխառուի):

12 Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	-	152,801
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	94,856	-
Ընդամենը մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	94,856	152,801

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ակտիվները՝ ըստ տոկոսադրույքների և մարման ժամկետների ներկայացված են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2021		2020	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	-	-	9.5	2021
ՀՀ պետական արժեթղթեր	6.5	2024	-	-

13 Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումներ

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	1,467,852	1,893,275
Ընդամենը առևտրային ակտիվներ	1,467,852	1,893,275

Ստորև ներկայացվում են նշված արժեթղթերի անվանական տոկոսադրույքները և մարման ժամկետները

Հազար ՀՀ դրամ	2021		2020	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	9-13	2023-2036	9-13	2021-2036

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումները ներառում են սկզբնական ճանաչան պահին որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախատեսված ֆինանսական գործիքները, քանի որ այս ակտիվները կառավարվում, գնահատվում և ներքին հաշվետվություններում ներկայացվում են իրական արժեքի հիմունքով:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումների իրական արժեքը չափվում է օգտագործելով գնահատման տեխնիկա՝ հիմնված տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքների վրա, որպես տվյալ ֆինանսական գործիքի ապագա դրամական հոսքերի զեղչատոկոս:

14 Ավանդներ բանկերում

Ավանդները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն: Ավանդները բանկերում ունեն 1 տարի և ավելի մարման ժամկետ:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկերում ներդրված 4,960,622 հազար դրամ գումարով (59%) ավանդները ներդրված են 5 բանկերում (2020թ.՝ 4,850,912 հազար դրամ (56%) 5 բանկերում):

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկերում ավանդների միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմում է 9.36% (2020թ.՝ 9.31%)

15 Դրամական միջոցներ

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Կանխիկ դրամական միջոցներ	2,047	2,499
Բանկային հաշիվներ	918,823	557,053
Ընդամենը դրամական միջոցներ	920,870	559,552

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 856,562 հազար դրամ գումարով (93%) հաշիվները կենտրոնացված են 3 բանկերում (2020թ.՝ 468,578 հազար դրամ (84%) կենտրոնացված 2 բանկերում):

16 Սեփական կապիտալ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 3,983,000 հազար դրամ: Համաձայն Ընկերության կանոնադրության, բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 3,983,000 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 1000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության միանձնյա բաժնետերն է հանդիսանում «Ավոդոկա Հոլդինգս Լիմիթեդ» ՍՊԸ-ն (Կիպրոս) (2020թ.՝ նույնպես):

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել (2020թ.՝ նույնպես):

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերն իրավունք ունի ստանալ շահաբաժիններ, ըստ պահանջի:

2021 և 2020թթ. ընթացքում Ընկերության կողմից շահաբաժիններ չեն վճարվել:

Բաշխման ենթակա Ընկերության պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության:

17 Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ	2021			2020		
	Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություն	Վերապահովագրական ակտիվներ	Զուտ պարտավորություններ	Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություն	Վերապահովագրական ակտիվներ	Զուտ պարտավորություններ
Զվաստակած ապահովագրական վճարներ	4,874,068	(419,099)	4,454,969	4,495,171	(394,118)	4,101,053
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջներ	634,261	(183,892)	450,369	525,916	(139,979)	385,937
Ներկայացված պահանջներ	2,972,089	(2,165,266)	806,823	2,704,630	(1,986,451)	718,179
Բոնուսների պահուստ	16,119	(15,137)	982	15,022	(13,431)	1,591
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,496,537	(2,783,394)	5,713,143	7,740,739	(2,533,979)	5,206,760

Ծանոթագրության հաջորդ աղյուսակները ցույց են տալիս ապահովագրական պարտավորությունների և համապատասխան վերապահովագրական ակտիվների գծով փոփոխությունները հաշվետու ժամանակաշրջանների համար:

Զվաստակած ապահովագրավճարներ

Հազար ՀՀ դրամ	Ապահովագրական պարտավորություններ	Վերապահովագրական ակտիվներ	Զուտ պարտավորություններ
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	4,836,522	(462,408)	4,374,114
Ընթացիկ ժամանակաշրջանում հաշվեգրված ապահովագրավճարներ	12,623,437	(1,683,563)	10,939,874
Ընթացիկ ժամանակաշրջանում վաստակած ապահովագրավճարներ	(12,964,788)	1,751,853	(11,212,935)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,495,171	(394,118)	4,101,053
Ընթացիկ ժամանակաշրջանում հաշվեգրված ապահովագրավճարներ	13,278,659	(1,947,817)	11,330,842
Ընթացիկ ժամանակաշրջանում վաստակած ապահովագրավճարներ	(12,899,762)	1,922,836	(10,976,926)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,874,068	(419,099)	4,454,969

Պահանջների պահուստ

Հազար ՀՀ դրամ	Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտա- վորություններ	Վերաապահովա- գրական ակտիվներ	Զուտ պարտավորու- թյուններ
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	3,188,700	(2,153,106)	1,035,594
ՆՉՊՊ և ՏՉՊՊ ընդհանուր փոփոխություն	7,848,511	(786,464)	7,062,047
Վճարված հատուցումներ	(7,806,665)	813,140	(6,993,525)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,230,546	(2,126,430)	1,104,116
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջներ	525,916	(139,979)	385,937
Ներկայացված պահանջներ	2,704,630	(1,986,451)	718,179
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,230,546	(2,126,430)	1,104,116
ՆՉՊՊ և ՏՉՊՊ ընդհանուր փոփոխություն	10,070,231	(1,735,320)	8,334,911
Վճարված հատուցումներ	(9,694,427)	1,512,592	(8,181,835)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,606,350	(2,349,158)	1,257,192
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջներ	634,261	(183,892)	450,369
Ներկայացված պահանջներ	2,972,089	(2,165,266)	806,823
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,606,350	(2,349,158)	1,257,192

Բոնուսների պահուստ

Հազար ՀՀ դրամ	Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորու- թյուններ	Վերաապահովա- գրական ակտիվներ	Զուտ պարտավորու- թյուններ
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	16,948	(16,313)	635
Պահուստի (նվազում)/ավելացում	(1,926)	2,882	956
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	15,022	(13,431)	1,591
Պահուստի (նվազում)/ավելացում	1,097	(1,706)	(609)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16,119	(15,137)	982

18 Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Ապահովադիրներին վճարվելիք գումարներ	67,065	36,181
Վերաապահովագրողներին վճարվելիք գումարներ	415,997	649,412
Գործակալներին, բրոքերներին և միջնորդներին վճարվելիք գումարներ	118,048	184,195
Այլ կրեդիտորական պարտքեր ապահովագրության գծով	116	2,496
Ընդամենը ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր	601,226	872,284

19 Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	112,079	15,299
Վճարվելիք գումարներ	343,533	249,724
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	267,137	250,555
<i>Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ</i>	<i>722,749</i>	<i>515,578</i>
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	64,750	56,166
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	26,233	20,166
<i>Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ</i>	<i>90,983</i>	<i>76,332</i>
Ընդամենն այլ պարտավորություններ	813,732	591,910

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վճարվելիք գումարներից 43,067 հազար ՀՀ դրամը ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվի գծով է:

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Ընկերությունը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել գլխամասային գրասենյակի և մասնաճյուղերի համար: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Ընկերությունը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ (տե՛ս ծանոթագրություն 6):

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ժամանակաշրջանում վարձակալության գծով պարտավորությունների շարժը.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Հունվարի 1-ի դրությամբ	15,299	175,830
Պայմանագրի դադարեցում	(13,988)	-
Տոկոսի կուտակում	12,553	7,761
Վճարումներ	(79,570)	(168,292)
Վերաչափում	177,785	-
Ընդամենը վարձակալության գծով պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>112,079</u>	<u>15,299</u>

Այսպես ժամանակաշրջանի եկամուտները վերաբերում են հետաձգված վերաապահովագրության միջնորդավճարներին, որոնց շարժը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	Ընդամենը
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	<u>20,846</u>
Հետաձգված վերաապահովագրության միջնորդավճարներ	94,307
Եկամտի ճանաչում (Ծանոթ. 24)	(94,987)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>20,166</u>
Հետաձգված վերաապահովագրության միջնորդավճարներ	100,557
Եկամտի ճանաչում (Ծանոթ. 24)	(94,490)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>26,233</u>

20 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	-	149,351
Նախորդ տարիների շահութահարկի ճշգրտում	84,195	-
Հետաձգված հարկ	(23,787)	(39,550)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	<u>60,408</u>	<u>109,801</u>

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2020թ.՝ 18%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՄ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով (2020թ.՝ 18%):

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթ/(վնասի) միջև փոխկապակցվածությունը.

Հազար ՀՀ դրամ	Արդյունավետ դրույքաչափ		Արդյունավետ դրույքաչափ	
	2021	(%)	2020	(%)
Շահույթ /(վնաս) մինչև հարկումը	(766,132)	-	236,958	-
Շահութահարկ	(137,904)	18	42,652	18
Նախորդ տարիների շահութահարկի ճշգրտում	84,195	(11)	-	-
Զուտ չնվազեցվող ծախսեր	108,115	(14)	66,995	28
Փոխարժեքային տարբերություն	6,002	(1)	154	-
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	<u>60,408</u>	<u>(8)</u>	<u>109,801</u>	<u>46</u>

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

Հազար ՀՀ դրամ	2021			
	2020	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Զուտ մնացորդ	Հետաձգված հարկային պարտավորություն
Հիմնական միջոցներ	-	(16,001)	(16,001)	-
Այլ ակտիվներ	(163)	(79)	(242)	-
Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	(7,039)	2,990	(4,049)	-
Շահույթ կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումներ	(114,527)	17,385	(97,142)	-
Ավանդներ բանկերում	(16,510)	1,437	(15,073)	-
Դրամական միջոցներ	(1,003)	(651)	(1,654)	-
Ապահովագրական պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	(123,617)	28,061	(95,556)	-
Այլ պարտավորություններ	81,076	(9,355)	71,721	71,721
Փոխանցվող հարկային վնաս	-	64,408	64,408	64,408
Հետաձգված հարկային ակտիվ/(պարտավորություն)	<u>(181,783)</u>	<u>88,195</u>	<u>(93,588)</u>	<u>136,129</u>
Զճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվ	-	(64,408)	(64,408)	(64,408)
Հետաձգված հարկային ակտիվ/(պարտավորություն)	<u>(181,783)</u>	<u>23,787</u>	<u>(157,996)</u>	<u>71,721</u>

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հետաձգված հարկային ակտիվները՝ 64,408 հազար ՀՀ դրամ գումարով չեն ճանաչվել դրանց իրացման հավանականության անորոշության պատճառով:

Հազար ՀՀ դրամ

	2020				
	2019	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Զուտ մնացորդ	Հետաձգված հարկային պարտավոր- ություն	
Այլ ակտիվներ	(1,116)	953	(163)	-	(163)
Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	(4,608)	(2,431)	(7,039)	-	(7,039)
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	(550)	550	-	-	-
Շահույթ կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումներ	(132,012)	17,485	(114,527)	-	(114,527)
Ավանդներ բանկերում	(13,321)	(3,189)	(16,510)	-	(16,510)
Դրամական միջոցներ	(1,374)	371	(1,003)	-	(1,003)
Ապահովագրական պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	(100,725)	(22,892)	(123,617)	-	(123,617)
Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր	6,272	(6,272)	-	-	-
Այլ պարտավորություններ	26,101	54,975	81,076	81,076	-
Հետաձգված հարկային ակտիվ/(պարտավորություն)	<u>(221,333)</u>	<u>39,550</u>	<u>(181,783)</u>	<u>81,076</u>	<u>(262,859)</u>

21 Ապահովագրավճարներ

Հազար ՀՀ դրամ

2021

	Դժբախտ պատահար- ներ	Առողջու- թյուն	Ցամաքային տրանս- պորտ	Օդանավերի ապահովա- գրություն	Փոխադրվող գույք (բեռներ)	Հրդեհ և բնական աղետներ	Ցամաքային տրանսպորտի օգտագործումից բխող պատասխա- նատվություն	Ընդհանուր պատասխա- նատվություն	Ֆինանսական վնասների ապահովա- գրություն	Աջակցու- թյան ապահովա- գրություն	ԱՊՊԱ	Ընդամենը
Համախառն ապահովագրավճար	642,389	3,525,519	506,334	118,371	199,806	1,020,683	69,889	165,143	364,012	90,039	6,576,474	13,278,659
Փոփոխություն չվաստակաձ ապահովագրավճարների պահուստում	(56,747)	(170,798)	(247)	4,954	(10,252)	(7,348)	(5,252)	1,898	(42,127)	(17,360)	(75,618)	(378,897)
Ապահովագրավճարների գծով համախառն հասույթ	585,642	3,354,721	506,087	123,325	189,554	1,013,335	64,637	167,041	321,885	72,679	6,500,856	12,899,762
Վերաապահովագրող- ներին փոխանցված ապահովագրավճարներ	(1,879)	(343,859)	(201,537)	(106,355)	(109,405)	(720,810)	-	(108,579)	(318,058)	(37,334)	-	(1,947,816)
Վերաապահովագրող- ների մասը չվաստակաձ ապահովագրավճարների պահուստում	(1,389)	2,940	(2,916)	(4,695)	5,003	(13,374)	-	(5,139)	37,424	7,126	-	24,980
Փոխանցված վաստակաձ ապահովագրավճարներ	(3,268)	(340,919)	(204,453)	(111,050)	(104,402)	(734,184)	-	(113,718)	(280,634)	(30,208)	-	(1,922,836)
Ապահովագրավճարների գծով զուտ հասույթ	582,374	3,013,802	301,634	12,275	85,152	279,151	64,637	53,323	41,251	42,471	6,500,856	10,976,926

	Դժբախտ պատահար- ներ	Առողջու- թյուն	Ցամաքային տրանս- պորտ	Օդանավերի ապահովա- գրություն	Փոխադրվող գույք (բեռներ)	Հրդեհ և բնական աղետներ	Ցամաքային տրանսպորտի օգտագործումից բխող պատահա- նատվություն	Ընդհանուր պատահա- նատվություն	Ֆինանսական վնասների ապահովա- գրություն	Աջակցու- թյան ապահովա- գրություն	ԱՊՊԱ	Ընդամենը
Համախառն ապահովագրավճար	494,974	3,022,972	503,620	114,584	139,482	939,780	64,767	156,260	272,547	47,971	6,866,480	12,623,437
Փոփոխություն չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստում	106,616	(123,294)	38,947	(1,996)	15,645	6,277	4,112	115,935	(15,877)	28,394	166,592	341,351
Ապահովագրավճարների գծով համախառն հասույթ	601,590	2,899,678	542,567	112,588	155,127	946,057	68,879	272,195	256,670	76,365	7,033,072	12,964,788
Վերաապահովագրող- ների փոխանցված ապահովագրավճարներ	(3,120)	(325,991)	(167,808)	(77,179)	(70,267)	(672,966)	-	(103,409)	(242,933)	(19,890)	-	(1,683,563)
Վերաապահովագրող- ների մասը չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստում	(9)	7,379	(10,307)	1,986	(9,987)	35,628	-	(96,786)	15,655	(11,849)	-	(68,290)
Փոխանցված վաստակած ապահովագրավճարներ	(3,129)	(318,612)	(178,115)	(75,193)	(80,254)	(637,338)	-	(200,195)	(227,278)	(31,739)	-	(1,751,853)
Ապահովագրավճարների գծով զուտ հասույթ	598,461	2,581,066	364,452	37,395	74,873	308,719	68,879	72,000	29,392	44,626	7,033,072	11,212,935

22 Ապահովագրական հատուցումներ

Հազար ՀՀ դրամ

2021

	Դժբախտ պատահարներ	Առողջություն	Ցամաքային տրանսպորտ	Բեռներ	Հրդեհ և բնական աղետներ, գույքին այլ վնասներ	Ցամաքային տրանսպորտի օգտագործումից բխող պատասխա- նատվություն	Ընդհանուր պատասխա- նատվություն	Ֆինանսական վնասների ապահովա- գրություն	Աջակցության ապահովա- գրություն	ԱՊՊԱ	Ընդամենը
Ընթացիկ տարվա հատուցումներ	20,388	2,363,184	233,132	9,949	1,328,688	8,158	9,883	190,811	6,914	5,231,446	9,402,553
Հատուցումների կարգավորման ծախսեր	50	-	485	2,545	138,448	-	-	-	-	150,347	291,875
Փոփոխություն տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջների պահուստում	1,406	22,756	(3,030)	75,676	10,766	86	(531)	(31,900)	1,657	31,459	108,345
Փոփոխություն ներկայացված, սակայն չկարգավորված պահանջների պահուստում	4,940	82,670	(50,376)	1,514,491	(1,090,064)	(3,600)	(10,361)	(278,646)	41,820	56,584	267,458
Ապահովագրական հատուցումներ	26,784	2,468,610	180,211	1,602,661	387,838	4,644	(1,009)	(119,735)	50,391	5,469,836	10,070,231
Ընթացիկ տարվա հատուցումներում վերաապահովագրողի մաս	-	-	(99,880)	(6,964)	(1,056,606)	-	(5,744)	(206,264)	(4,824)	-	(1,380,282)
Պահանջների կարգավորման ծախսերում վերաապահովագրողների մասը	-	-	(198)	(1,783)	(130,328)	-	-	-	-	-	(132,309)
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջների պահուստում վերաապահովագրողի մասի փոփոխություն	-	-	1,652	(73,429)	(4,692)	-	850	32,865	(1,159)	-	(43,913)
Ներկայացված, սակայն չկարգավորված պահանջների պահուստում վերաապահովագրողի մասի փոփոխություն	-	-	20,759	(1,469,292)	1,003,834	-	16,512	278,646	(29,275)	-	(178,816)
Ապահովագրական հատուցումներում վերաապահովագրողի մաս	-	-	(77,667)	(1,551,468)	(187,792)	-	11,618	105,247	(35,258)	-	(1,735,320)
Զուտ ապահովագրական հատուցումներ	26,784	2,468,610	102,544	51,193	200,046	4,644	10,609	(14,488)	15,133	5,469,836	8,334,911

	<u>Դժբախտ պատահարներ</u>	<u>Առողջություն</u>	<u>Ցամաքային տրանսպորտ</u>	<u>Բեռներ</u>	<u>Հրդեհ և բնական աղետներ, գույքին այլ վնասներ</u>	<u>Ցամաքային տրանսպորտի օգտագործումից բխող պատասխա- նատվություն</u>	<u>Ընդհանուր պատասխա- նատվություն</u>	<u>Ֆինանսական վնասների ապահովա- գրություն</u>	<u>Աջակցության ապահովա- գրություն</u>	<u>ԱՊՊԱ</u>	<u>Ընդամենը</u>
Ընթացիկ տարվա հատուցումներ	8,505	1,990,741	243,215	9,893	151,469	2,836	10,020	550,161	15,591	4,688,784	7,671,215
Հատուցումների կարգավորման ծախսեր	150	-	934	3,580	10,283	-	130	-	-	120,373	135,450
Փոփոխություն տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջների պահուստում	(472)	(24,662)	(416)	(6,513)	14,663	(30)	7,924	11,176	(926)	17,967	18,711
Փոփոխություն ներկայացված, սակայն չկարգավորված պահանջների պահուստում	(2,055)	(65,405)	(44,009)	114	206,254	-	152,585	(254,005)	(8,282)	37,938	23,135
Ապահովագրական հատուցումներ	6,128	1,900,674	199,724	7,074	382,669	2,806	170,659	307,332	6,383	4,865,062	7,848,511
Ընթացիկ տարվա հատուցումներում վերաապահովագրողի մաս	-	-	(112,083)	(6,925)	(85,029)	-	(6,114)	(584,925)	(10,914)	-	(805,990)
Պահանջների կարգավորման ծախսերում վերաապահովագրողների մասը	-	-	(324)	(2,516)	(4,233)	-	(77)	-	-	-	(7,150)
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջների պահուստում վերաապահովագրողի մասի փոփոխություն	-	-	(201)	4,559	(10,116)	-	(4,993)	(13,218)	648	-	(23,321)
Ներկայացված, սակայն չկարգավորված պահանջների պահուստում վերաապահովագրողի մասի փոփոխություն	-	-	17,182	(79)	(130,844)	-	(96,065)	254,005	5,798	-	49,997
Ապահովագրական հատուցումներում վերաապահովագրողի մաս	-	-	(95,426)	(4,961)	(230,222)	-	(107,249)	(344,138)	(4,468)	-	(786,464)
Զուտ ապահովագրական հատուցումներ	6,128	1,900,674	104,298	2,113	152,447	2,806	63,410	(36,806)	1,915	4,865,062	7,062,047

23 Ձեռքբերման ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Բրոքերային ծախսեր	8,160	8,625
<i>Միջնորդավճարներ գործակալներին</i>		
Դժբախտ պատահարներ	182,362	197,396
Առողջություն	130,963	124,849
Ցամաքային տրանսպորտ	61,892	69,617
Փոխադրվող գույք (բեռներ)	9,952	7,934
Հրդեհից և բնական աղետներից և գույքային այլ վնասներ	85,009	72,488
Ցամաքային տրանսպորտի օգտագործումից բխող պատասխանատվություն	11,817	11,296
Ընդհանուր պատասխանատվություն	790	860
Աջակցության ապահովագրություն	10,630	9,975
ԱՊՊԱ	472,276	594,461
Ընդամենը ձեռքբերման ծախսեր	973,851	1,097,501

24 Վերաապահովագրության միջնորդավճարների գծով եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	17,981	17,634
Առողջության ապահովագրություն	41,216	37,111
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	4,614	12,957
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	30,679	27,285
Ընդամենը վերաապահովագրության միջնորդավճարների գծով եկամուտ	94,490	94,987

25 Այլ ապահովագրական ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Կանխարգելիչ միջոցառումների գծով ծախսեր	20,878	15,311
Վերաապահովագրության գծով այլ ծախսեր	106,157	110,065
ԱՄՄՊ ծրագրի օգտագործման ծախս	559,879	562,685
Ուղիղ հատուցումների վերջնահաշվարկից գուտ ծախս	18,207	8,982
Պարբերական վճարումներ բյուրոյին	136,017	-
Ապահովագրության գծով այլ ծախսեր	52,941	56,447
Ընդամենը այլ ապահովագրական ծախսեր	894,079	753,490

ԱՄՄՊ ծրագրի օգտագործման ծախս վճարվել են ASWA առցանց հարթակի օգտագործման համար, որը նախատեսված է ԱՊՊԱ ապահովագրության համակարգի բոլոր ընթացակարգերը միասնական առցանց միջավայրում կազմակերպելու համար: ASWA առցանց հարթակն օգտագործելու մասին որոշումը կայացրել է ՀՀ կենտրոնական բանկը, և հարթակը հասանելի է դարձել օգտագործման համար 2017թ. հունվարից:

Բյուրոյին կատարվող պարբերական վճարները վերսկսվել են 2021թ-ից:

26 Զուտ առևտրային եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Առևտրային արժեթղթերի իրացումից և իրական արժեքի փոփոխությունից գուտ եկամուտ	60,476	112,935
Ընդամենը գուտ առևտրային եկամուտ	60,476	112,935

27 Ներդրումային եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Ավանդներ բանկերում	753,964	710,770
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	10,571	14,289
Ընդամենը ներդրումային եկամուտ	764,535	725,059

28 Այլ ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Անձնակազմի գծով ծախսեր	1,653,107	1,861,195
Վերանորոգում և տեխնիկական սպասարկում	65,165	85,492
Գովազդի ծախսեր	124,847	94,935
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	60,918	71,312
Կարճաժամկետ վարձակալություն	36,784	48,631
Հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի)	17,655	13,471
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	38,440	39,037
Անվտանգության գծով ծախսեր	6,000	16,332
Ներկայացուցչական ծախսեր	231,475	199,130
Բանկային ծախսեր	58,812	48,599
Գրասենյակային ծախսեր	111,363	119,585
Վճարված տուգանքներ	20,390	1,407
Անդամակցության վճար	1,090	958
Ֆինանսական վարձակալության գծով ֆինանսական ծախս	12,553	7,761
Ֆինանսական հաշտարարի ծախս	19,919	20,397
Նվիրատվություն	-	118,000
Այլ ծախսեր	22,988	63,266
Ընդամենն այլ ծախսեր	2,481,506	2,809,508

29 Արժեզրկման ծախս/(հակադարձում)

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Այլ ակտիվներ (ծանոթ. 8)	14,818	(5,000)
Տրամադրված փոխառություններ (ծանոթ. 11)	(2,000)	10,000
Ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր (ծանոթ. 10)	107,602	90,593
Ընդամենը արժեզրկման ծախս	120,420	95,593

30 Պայմանականություններ

Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է, և նրան բնորոշ է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխությունները, որոնք երբեմն անհասկանալի են, հակասական և ենթակա տարբեր մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրման հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային

օրենսդրության խախտման դեպքում, հարկային մարմինների կողմից չի կարող կիրառվել հավելյալ հարկերի պարտադրումներ, տույժեր և տուգանքներ, ավելի քան ստուգման նախորդող հաշվետու 3 տարիների համար:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի զգալի են քան այլ երկրներում:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Ընկերությունն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները՝ հիմնվելով Հայաստանում կիրառվող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների մեկնաբանությունների վրա, որի հետ կապված պայմանական պարտավորություն չի ձևավորել: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և եթե ղեկավար մարմիններին հաջողվի հարկադրել իրենց մեկնաբանությունները, ապա այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը կարող է էական լինել:

Ընկերությանը հատուցումների գծով ներկայացված դատական հայցերի հետ կապված ձևավորված պահուստները ներառված են Ընկերության Ներկայացված, սակայն չկարգավորված պահանջների պահուստում:

Ընկերությանը ներկայացվող այլ դատական հայցերի առումով Ընկերության ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորություններն էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Հետևաբար Ընկերության կողմից իրավական և հարկային պարտավորությունների գծով համապատասխան պահուստավորումներ չեն կատարվել:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափեր հիմնականում դեռևս կիրառելի չեն: Այնուամենայնիվ, 2021թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությանը սեփականության իրավունքով պատկանող փոխադրամիջոցներն ապահովագրված են: Քանի դեռ Ընկերությունը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Սկսած 2010թ. Ընկերությունը հանդիսանում է Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն իրականացնող ընկերությունների բյուրոյի անդամ (այսուհետ՝ Բյուրո): Բյուրոյի նպատակը տուժած անձանց շահերի պաշտպանությունն է և ԱՊՊԱ համակարգի կայունության և զարգացման ապահովումը: Բյուրոյին անդամակցող ապահովագրական ընկերությունները կատարում են միանվագ, պարբերական և լրացուցիչ վճարներ: Բյուրոն՝ երաշխավորման ֆոնդի միջոցների հաշվին հատուցում է տուժած անձանց պատճառված վնասները, եթե՝

1. վնաս պատճառած ավտոտրանսպորտային միջոցը կամ դրա վերաբերյալ ԱՊՊԱ պայմանագիր կնքելու պարտականություն ունեցող անձը անհայտ է (այս դեպքում հատուցվում է միայն տուժած անձանց պատճառված վնասը),
2. պատճառվել է վնաս ավտոտրանսպորտային միջոցի օգտագործմամբ, որի վերաբերյալ կնքված չէ ԱՊՊԱ պայմանագիր,
3. վնասը պատճառվել է հափշտակված կամ առանց հափշտակության նպատակի ապօրինաբար տիրացած ավտոտրանսպորտային միջոցի օգտագործմամբ,
4. վնաս պատճառված ավտոտրանսպորտային միջոցի վերաբերյալ ԱՊՊԱ պայմանագիր կնքած ապահովագրական ընկերությունը ճանաչվել է անվճարունակ, եթե նա պարտավոր էր հատուցել պատճառված վնասը, ինչպես նաև օրենքով սահմանված այլ դեպքերում:

31 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» ստանդարտի, կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Ընկերության կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Ընկերության վերջնական վերահսկող է համարվում Գագիկ Գրիգորյանը, ով հանդիսանում է մայր կազմակերպության բաժնետեր:

Ընկերությունն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Նշված գործարքներն իրականացվել են՝ ելնելով շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից:

Կապակցված կողմերի հետ իրականացված գործարքների մանրամասները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2021		2020	
	Ղեկավար Բաժնետերեր	Ղեկավար անձնակազմ	Ղեկավար Բաժնետերեր	Ղեկավար անձնակազմ
<i>Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն</i>				
<i>Տրամադրած փոխառություններ</i>				
Հաշվեկշիռ հունվարի 1-ի դրությամբ	-	27,000	-	43,950
Վճարված գումարներ	-	(20,000)	-	(16,950)
Հաշվեկշիռ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	7,000	-	27,000
<i>Վարձակալության գծով պարտավորություններ</i>				
Հաշվեկշիռ հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-	-	-
Տարվա ընթացքում վերաչափված	40,330	-	-	-
Տարվա ընթացքում տոկոսի կուտակում	2,324	-	-	-
Տարվա ընթացքում մարված	(6,457)	-	-	-
Հաշվեկշիռ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	36,197	-	-	-
<i>Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն</i>				
Համախառն ապահովագրավճարներ	-	1,694	-	2,351
Ֆինանսական վարձակալության գծով տոկոսային ծախս	2,324	-	-	-
Մաշվածության ծախս	16,460	-	-	-

Ընկերության գլխամասային գրասենյակի վարձակալության պայմանագիրը վերակնքված է Ընկերության միակ բաժնետիրոջ հետ, որի արդյունքում առաջացած օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի մնացորդը 31 դեկտեմբերի 2021թ-ի դրությամբ կազմում է 16,460 հազար դրամ:

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	413,482	444,066
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	413,482	444,066

32 Իրական արժեքի չափումը

Ընկերության ղեկավարությունը սահմանում է իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը չգնանշվող առևտրային արժեթղթերի, ինչպես նաև մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների համար:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին Ընկերության ղեկավարությունը վերլուծում է ակտիվների և պարտավորությունների արժեքների փոփոխությունները, որոնք պետք է վերագնահատվեն համաձայն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության: Այս վերլուծությունների համար ճշտվում են հիմնական տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ, համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի հետ: Ընկերությունն անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի յուրաքանչյուր փոփոխությունը համապատասխան արտաքին աղբյուրների հետ, որոշելու համար, թե հիմնավորված է արդյոք տվյալ փոփոխությունը:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են համաձայն իրական արժեքի հիերարխիայի: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

Մակարդակ 1 - նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված).

Մակարդակ 2- Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե՛ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):

Մակարդակ 3 - ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

32.1 Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրենց իրական արժեքով և ըստ մակարդակի վերլուծում է դրանք իրական արժեքի հիերարխիայում, թե իրական արժեքի չափումը որ դասում է դասակարգված: Չվաստակաձ ապահովագրավճարները և չվաստակաձ ապահովագրավճարներում վերաապահովագրողների մասը բացառվել է վերլուծությունից, քանի որ վերջիններս չեն համարվում պայմանագրային պարտավորություններ:

Հազար ՀՀ դրամ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենն իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Այլ ակտիվներ	-	58,064	-	58,064	58,064
Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	-	1,542,619	-	1,542,619	1,542,619
Վերաապահովագրական ակտիվներ	-	2,349,158	-	2,349,158	2,349,158
Տրամադրած փոխառություններ	-	6,250	-	6,250	7,000
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	94,917	-	94,917	94,856
Ավանդներ բանկերում	-	8,366,907	-	8,366,907	8,366,907
Դրամական միջոցներ	-	920,870	-	920,870	920,870
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Ապահովագրական պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	-	3,606,350	-	3,606,350	3,606,350
Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր	-	601,226	-	601,226	601,226
Այլ պարտավորություններ	-	722,749	-	722,749	722,749

Հազար ՀՀ դրամ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենն իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Այլ ակտիվներ	-	16,880	-	16,880	16,880
Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	-	1,511,428	-	1,511,428	1,511,428
Վերաապահովագրական ակտիվներ	-	2,126,430	-	2,126,430	2,126,430
Տրամադրած փոխառություններ	-	236,369	-	236,369	247,000
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	152,801	-	152,801	152,801
Ավանդներ բանկերում	-	8,619,367	-	8,619,367	8,619,367
Դրամական միջոցներ	-	559,552	-	559,552	559,552
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	-	3,230,546	-	3,230,546	3,230,546
Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր	-	872,284	-	872,284	872,284
Այլ պարտավորություններ	-	515,578	-	515,578	515,578

Չվաստակաձ ապահովագրավճարները, բոնուսների պահուստը, չվաստակաձ ապահովագրավճարներում և բոնուսների պահուստում վերաապահովագրողների մասը բացառվել է վերլուծությունից, քանի որ վերջիններս չեն համարվում պայմանագրային պարտավորություններ:

Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը մոտավորապես հավասար է հաշվեկշռային արժեքին

Կարճաժամկետ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար (մինչև երեք ամիս) ենթադրվում է, որ, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը: Այս ենթադրությունը կիրառելի է նաև որոշակի մարման ժամկետ չունեցող ցպահանջ ավանդների, բանկային հաշիվների համար:

Ֆիքսված տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքներ

Ֆիքսված տոկոսադրույքներով և ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների իրական արժեքը որոշվում է նրանց ճանաչման պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքները համեմատելով նմանատիպ ֆինանսական գործիքների ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույքների հետ: Ֆիքսված տոկոսադրույքներով ավանդների գնահատված իրական արժեքը հիմնված է դրամական հոսքերի վրա՝ զեղչված համանման պարտքային ռիսկ և ժամկետ ունեցող գործիքների տոկոսադրույքներով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այդ գործիքների իրական արժեքը չէր տարբերվում հաշվեկշռային արժեքից:

32.2 Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Հազար ՀՀ դրամ

2021

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումներ (Ծանոթ. 13)	-	1,467,852		1,467,852
Ընդամենը	-	1,467,852		1,467,852

Հազար ՀՀ դրամ

2020

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումներ (Ծանոթ. 13)	-	1,893,275	-	1,893,275
Ընդամենը	-	1,893,275	-	1,893,275

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմը չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

33 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

2021 և 2020թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ Ընկերությունը չունի ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ, որոնք ներկայացված են զուտ արժեքով կամ կհաշվանցվեն համաձայն հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ համանման պայմանագրերի:

34 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է հիմնական ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների:

Հազար ՀՀ դրամ

2021

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթա- հանրա- գումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթա- հանրա- գումար	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>								
Այլ ակտիվներ	58,064	-	-	58,064	-	-	-	58,064
Ապահովագրության և վերապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	843,905	248,184	431,563	1,523,652	18,766	201	18,967	1,542,619
Վերապահովագրական ակտիվներ	-	2,165,266	183,892	2,349,158	-	-	-	2,349,158
Տրամադրած փոխառություններ	-	-	7,000	7,000	-	-	-	7,000
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	-	-	-	94,856	-	94,856	94,856
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումներ	-	-	-	-	1,101,021	366,831	1,467,852	1,467,852
Ավանդներ բանկերում	224,423	-	3,980,427	4,204,850	4,162,057	-	4,162,057	8,366,907
Դրամական միջոցներ	920,870	-	-	920,870	-	-	-	920,870
	2,047,262	2,413,450	4,602,882	9,063,594	5,376,700	367,032	5,743,732	14,807,326
<i>Պարտավորություններ</i>								
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	-	2,972,089	634,261	3,606,350	-	-	-	3,606,350
Ապահովագրության և վերապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր	185,229	415,997	-	601,226	-	-	-	601,226
Այլ պարտավորություններ	637,101	15,021	70,627	722,749	-	-	-	722,749
	822,330	3,403,107	704,888	4,930,325	-	-	-	4,930,325
Զուտ Դիրք	1,224,932	(989,657)	3,897,994	4,133,269	5,376,700	367,032	5,743,732	9,877,001
Կուտակված ձեռքվածք	1,224,932	235,275	4,133,269		9,509,969	9,877,001		

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթա- հանրա- գումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթա- հանրա- գումար	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>								
Այլ ակտիվներ	16,880	-	-	16,880	-	-	-	16,880
Ապահովագրության և վերապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	984,956	218,052	305,992	1,509,000	2,428	-	2,428	1,511,428
Վերապահովագրական ակտիվներ	-	1,986,451	139,979	2,126,430	-	-	-	2,126,430
Տրամադրած փոխառություններ	-	-	247,000	247,000	-	-	-	247,000
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	2,801	-	150,000	152,801	-	-	-	152,801
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումներ	-	128,139	230,772	358,911	1,146,468	387,896	1,534,364	1,893,275
Ավանդներ բանկերում	203,992	689,800	6,026,964	6,920,756	1,698,611	-	1,698,611	8,619,367
Դրամական միջոցներ	559,552	-	-	559,552	-	-	-	559,552
	1,768,181	3,022,442	7,100,707	11,891,330	2,847,507	387,896	3,235,403	15,126,733
<i>Պարտավորություններ</i>								
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	-	2,704,630	525,916	3,230,546	-	-	-	3,230,546
Ապահովագրության և վերապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր	222,872	649,412	-	872,284	-	-	-	872,284
Այլ պարտավորություններ	515,578	-	-	515,578	-	-	-	515,578
	738,450	3,354,042	525,916	4,618,408	-	-	-	4,618,408
Զուտ Դիրք	1,029,731	(331,600)	6,574,791	7,272,922	2,847,507	387,896	3,235,403	10,508,325
Կուտակված ձեռքվածք	1,029,731	698,131	7,272,922		10,120,429	10,508,325		

Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորությունների և վերապահովագրական ակտիվների համար, ժամկետայնությունը որոշվում է՝ ելնելով ճանաչված ապահովագրության գծով պարտավորություններից գնահատված դրամական արտահոսքի ժամկետներից: Չվաստակած ապահովագրավճարները, չվաստակած ապահովագրավճարներում վերապահովագրողների մասը և բռնուսների պահուստը բացառվել է վերլուծությունից, քանի որ վերջիններս չեն համարվում պայմանագրային պարտավորություններ:

Այն հատուցումները, որոնք ծանուցման ենթակա են, կարգավորվում են ծանուցումը ստանալուց անմիջապես հետո:

35 Ապահովագրական և ֆինանսական ռիսկի կառավարում

Ընկերության գործունեությանը բնորոշ է ռիսկերի բազմազանությունը և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում,

ընդունում և կառավարում: Ռիսկի կրումը ֆինանսական գործունեության անբաժանելի մասն է, և գործառնական ռիսկերը գործունեության անխուսափելի հետևանքն են: Այդուհանդերձ, Ընկերության նպատակն է հասնել ռիսկերի և օգուտների միջև համապատասխան հավասարակշռության և նվազագույնի հասցնել Ընկերության ֆինանսական վիճակի վրա անցանկալի ազդեցությունները:

Կարևորագույն ռիսկերն են ապահովագրական և ֆինանսական ռիսկերը: Վերջինս ներառում է պարտքային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, շուկայական ռիսկը:

35.1 Ապահովագրական ռիսկ

Ապահովագրության պայմանագրերի գծով Ընկերության հիմնական ռիսկն այն է, որ փաստացի պահանջները և հատուցումները կամ դրանց հետ կապված ժամկետները տարբերվեն սպասված արդյունքներից: Վերոհիշյալը կապված է պահանջների հաճախականության, դրանց խստության մակարդակի, փաստացի վճարված հատուցումների և երկարաժամկետ պահանջների հետագա զարգացման հետ: Այդ պատճառով, Ընկերության նպատակն է ապահովել բավարար պահուստներ այդ պարտավորությունները ծածկելու համար:

Վերը նշված ռիսկի մակարդակը զսպվում է՝ բազմազանեցնելով ապահովագրության պայմանագրերի լայն պորտֆելը: Ռիսկերի փոփոխականությունը նվազեցվում է նաև անդերաայթինգի քաղաքականության պատշաճ ընտրության և իրականացման միջոցով, ինչպես նաև վերաապահովագրության պայմանագրերի կիրառմամբ:

Ռիսկերի զսպման քաղաքականության շրջանակներում Ընկերությունը իրականացնում է ինչպես ֆակուլտատիվ, այնպես էլ օբլիգատոր վերաապահովագրություն: Վերաապահովագրությունը իրականացվում է համամասնական սկզբունքով: Համամասնական վերաապահովագրության հիմնական մասը կազմում է քվոտային վերաապահովագրությունը, որն իրականացվում է Ընկերության գործունեության որոշ դասերի գծով ռիսկի ընդհանուր ենթարկվածությունը նվազեցնելու նպատակով:

Վերաապահովագրողներից վերականգնվող գումարները գնահատվում են ըստ չկարգավորված պահանջների պահուստի և համապատասխանում են վերաապահովագրության պայմանագրերին: Չնայած նրան, որ Ընկերությունն ունի վերաապահովագրության պայմանագրեր, այն չի ազատվում ապահովադիրների նկատմամբ ուղղակի պարտավորություններից և հետևաբար փոխանցված ապահովագրության հետ կապված գոյություն ունի նաև պարտքային ռիսկ, կապված վերաապահովագրողի կողմից վերաապահովագրության պայմանագրերով ստանձնած պարտականությունների չկատարման հետ: Ընկերության կողմից վերաապահովագրության ձեռքբերումը այնպես է բազմազանեցված, որպեսզի Ընկերությունը կախված չլինի մեկ վերաապահովագրողից, իսկ Ընկերության գործառնությունները կախված չլինեն վերաապահովագրության մեկ պայմանագրից:

35.1.1 Ապահովագրության պայմանագրեր

Ընկերությունը հիմնականում կնքում է հետևյալ դասերի ընդհանուր ապահովագրության պայմանագրեր՝ դժբախտ պատահարների, առողջության, ավտոտրանսպորտային միջոցների, բեռների, հրդեհների և բնական աղետների, ավտոտրանսպորտային միջոցի օգտագործումից բխող պատասխանատվության, ընդհանուր պատասխանատվության, ֆինանսական կորուստների, արտասահման մեկնողների և ԱՊՊԱ: Առողջության ապահովագրության գծով պայմանագրերը ապահովադիրներին տրամադրում են բժշկական ծախսերի ծածկույթ, իսկ դրանց վերականգնումը չի երաշխավորվում: Ընդհանուր ապահովագրության պայմանագրերը հիմնականում ընդգրկում են 12 ամսյա ժամկետ: Երկարաժամկետ հայցերի դեպքում, որոնց կարգավորման համար մի քանի տարիներ կարող են պահանջվել, առկա է նաև գնաճի ռիսկը:

Առողջության ապահովագրության դեպքում հիմնական ռիսկերն են կենսակերպի փոփոխությունները, համաճարակները և բժշկության և տեխնոլոգիական առաջընթացը: Այս ռիսկերը զգալիորեն չեն տարբերվում՝ կապված Ընկերության կողմից ապահովագրած ռիսկի աշխարհագրական դիրքի, տեսակի կամ արդյունաբերության ճյուղի:

Ռիսկի նման ենթարկվածությունը զսպվում է՝ տարբերակելով ապահովագրական պայմանագրերի մեծ պորտֆելը: Ռիսկերի փոփոխականությունը նվազեցվում է՝ օգտագործելով անդերռայթինգի քաղաքականություն, որն ուղղված է ռիսկերի տարբերակմանը՝ ըստ իրենց բնույթի և ապահովագրավճարների մակարդակների: Վերջինիս կարելի է հասնել՝ իրականացնելով տարբերակում ըստ արտադրության ճյուղերի: Պահանջների վերանայման խիստ քաղաքականությունը՝ նոր և ընթացիկ պահանջների գնահատման, պահանջների կարգավորման ընթացակարգերի մանրամասն վերանայման և պահանջների հնարավոր խարդախությունների հետազոտման տեսքով՝ Ընկերության կողմից օգտագործվող մեթոդներ են ռիսկի հետագա ենթարկվածությունը զսպելու նպատակով: Ընկերությունը խստացնում է պահանջների կառավարման և դրանց արագ գնման քաղաքականությունը՝ անկանխատեսելի իրադարձությունների հավանականությունը նվազեցնելու համար, քանի որ դրանք կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության վրա: Գնաձի ռիսկը զսպվում է ուշադրության կենտրոնում պահելով սպասվող գնաձի՝ ապահովագրության գծով պարտավորությունները գնահատելիս:

Ստորև ներկայացված է ապահովագրական պարտավորությունների կենտրոնացվածությունը՝ ըստ ապահովագրության դասերի.

Հազար ՀՀ դրամ

	2021			2020		
	Ապահովագրական պարտավորություններ	Վերաապահովագրական ակտիվներ	Զուտ պարտավորություններ	Ապահովագրական պարտավորություններ	Վերաապահովագրական ակտիվներ	Զուտ պարտավորություններ
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	327,404	(934)	326,470	264,612	(2,323)	262,289
Առողջության ապահովագրություն	1,273,844	(33,793)	1,240,051	997,621	(30,854)	966,767
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	324,534	(110,576)	213,958	377,393	(135,858)	241,535
Օդանավերի ապահովագրություն	-	-	-	4,954	(4,695)	259
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	1,657,301	(1,585,260)	72,041	56,879	(37,534)	19,345
Հրդեհից և բնական աղետներից, գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	1,149,215	(616,186)	533,029	2,221,135	(1,628,459)	592,676
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամավոր ապահովագրություն	33,204	-	33,204	31,466	-	31,466
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	258,979	(155,303)	103,676	272,452	(178,133)	94,319
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	210,058	(189,317)	20,741	476,730	(461,658)	15,072
Աջակցության ապահովագրություն	143,460	(92,025)	51,435	82,623	(54,465)	28,158
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	3,118,538	-	3,118,538	2,954,874	-	2,954,874
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,496,537	(2,783,394)	5,713,143	7,740,739	(2,533,979)	5,206,760

Ընկերությունը սահմանում է առավելագույն սահմանաչափեր, որոնք նա պատրաստ է ընդունել ապահովագրության պայմանագրերից բխող ռիսկի կենտրոնացումների գծով: Բացի այդ, Ընկերությունը հետևում է այդ սահմանաչափերին ռիսկերի գնահատման և ընդունման (անդերաայթինգ) ժամանակ:

Առավելագույն կորուստը, վերաապահովագրությունից հետո, որ Ընկերությունն ընդունում է յուրաքանչյուր պայմանագրի գծով, ընդհանուր կապիտալի 10%-ն է կազմում, համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի կանոնակարգերի:

Հիմնական ենթադրություններ

Ընկերության պարտավորությունների գնահատման հիմքում ընկած հիմնական ենթադրությունը այն է, թե արդյո՞ք Ընկերության ապագա պահանջների զարգացումը նման կլինի անցյալ պահանջների զարգացումների փորձին: Դրանք ներառում են ենթադրություններ, կապված պահանջների գծով միջին ծախսի, պահանջների կարգավորման ծախսերի, սպասվող վնասաբերության ցուցանիշների և յուրաքանչյուր տարում դժբախտ պատահարների գծով պահանջների քանակի հետ: Օգտագործվում են լրացուցիչ որակական դատողություններ՝ գնահատելու համար, թե որ տեղեկանքները կիրառելի չեն ապագայի համար, օրինակ՝ հատուկ ենտ դեպքեր, փոփոխություններ շուկայական պայմաններում, ինչպես օրինակ՝ հանրության վերաբերմունքի փոփոխությունը պահանջների ներկայացման հանդեպ, տնտեսական իրավիճակի փոփոխությունը, ինչպես նաև ներքին գործոններ, ինչպիսիք են պորտֆելի կառուցվածքը, պոլիսների պայմանները, պահանջների կարգավորման ընթացակարգերը:

Հետագա դատողությունները օգտագործվում են որոշելու համար, թե որքանով կարող են արտաքին գործոնները, ինչպիսիք են դատական վճիռները, օրենսդրական դաշտը, ազդել գնահատումների վրա:

Ենթադրությունների վստահելիության վրա ազդող այլ կարևոր հանգամանքները ներառում են տոկոսադրույքները, վճարման ժամկետների երկարաձգումները և փոփոխությունները արտարժույթի փոխարժեքներում:

Այնուամենայնիվ, կապված ՀՀ-ում համեմատաբար նոր ապահովագրական շուկայի հետ, դժվար է կանխատեսել որևէ պահանջի հավանական արդյունքը և ներկայացված պահանջների վերջնական արժեքը: Վնասի վերջնական արժեքի վրա ազդող գործոններից շատերի ազդեցությունը դժվար է որոշել: Այդ պատճառով, Ընկերության ղեկավարությունը պարբերաբար վերանայում է վիճակագրական տվյալները, շուկայական փոփոխությունները և այլ գործոններ, պահուստների ավելի զգուշավոր գնահատման համար:

Զգայունության վերլուծություն

Ապահովագրական պահանջների պահուստները զգայուն են վերոնշյալ հիմնական ենթադրությունների նկատմամբ: Որոշ ենթադրությունների համար հնարավոր չի եղել որոշել քանակական զգայունությունը, ինչպիսիք են օրենսդրական փոփոխությունները կամ գնահատման գործընթացում անորոշությունները:

Ստորև ներկայացված վերլուծությունն իրականացված է հիմնական ենթադրություններում հնարավոր փոփոխությունների համար, այլ ենթադրությունները անփոփոխ լինելու պայմաններում, և ցույց է տալիս ազդեցությունը մինչև հարկումը շահույթի վրա:

Ենթադրությունների փոխկապակցվածությունը զգալի ազդեցություն ունի պահանջների գծով պարտավորությունների վերջնական արժեքը որոշելու վրա, բայց ենթադրությունների փոփոխությունների ազդեցությունը ցույց տալու համար, ենթադրությունները փոփոխվում են անհատական հիմքով: Պետք է նշել, որ այս ենթադրությունների փոփոխությունները գծային չեն:

Հազար ՀՀ դրամ

2021

	Փոփոխություն ենթադրություն երում, %	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	
		Համախառն վերաապահո- վագրությունից	Զուտ վերաապահո- վագրությունից
<i>Պահանջի միջին արժեք</i>			
Ավելացում	+10	940,255	802,227
Նվազեցում	-10	(940,255)	(802,227)
<i>Մպասվող վնասաբերության ցուցանիշ</i>			
Ավելացում	+10	1,007,023	833,491
Նվազեցում	-10	(1,007,023)	(833,491)

Հազար ՀՀ դրամ

2020

	Փոփոխություն ենթադրություն երում, %	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	
		Համախառն վերաապահո- վագրությունից	Զուտ վերաապահո- վագրությունից
<i>Պահանջի միջին արժեք</i>			
Ավելացում	+10	780,667	699,353
Նվազեցում	-10	(780,667)	(699,353)
<i>Մպասվող վնասաբերության ցուցանիշ</i>			
Ավելացում	+10	784,851	706,205
Նվազեցում	-10	(784,851)	(706,205)

Պահանջների զարգացման աղյուսակ

Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս գնահատված կուտակային պահանջները, ներառյալ ներկայացված պահանջները և տեղի ունեցած, բայց չներկայացված պահանջները դեպքի յուրաքանչյուր հաջորդ տարվա համար, հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, ինչպես նաև կուտակային վճարումները:

Համախառն ապահովագրական պարտավորությունները 2021թ. համար զարգացել են հետևյալ կերպ.

Հազար ՀՀ դրամ	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Ընդամենը
<i>Կուտակային պահանջների ընթացիկ գնահատական</i>							
Դեպքի տարվա վերջի դրությամբ	4,945,061	5,580,626	5,732,799	8,024,043	7,744,064	10,085,499	42,112,092
Մեկ տարի անց	4,914,896	5,232,629	7,903,469	8,083,802	7,427,557	-	33,562,353
Երկու տարի անց	4,732,465	5,445,024	7,865,660	7,937,794	-	-	25,980,943
Երեք տարի անց	4,764,984	5,394,203	7,985,387	-	-	-	18,144,574
Չորս տարի անց	4,767,045	5,422,539	-	-	-	-	10,189,584
Հինգ տարի անց	4,774,502	-	-	-	-	-	4,774,502
Կուտակային պահանջների ընթացիկ գնահատական	4,774,502	5,422,539	7,985,387	7,937,794	7,427,557	10,085,499	43,633,278
<i>Կուտակային վճարներ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ</i>							
Դեպքի տարվա վերջի դրությամբ	(3,853,218)	(4,409,604)	(5,641,725)	(5,396,059)	(5,972,848)	(6,797,194)	(32,070,648)
Մեկ տարի անց	(4,705,730)	(5,232,629)	(7,413,244)	(6,554,847)	(7,344,266)	-	(31,250,716)
Երկու տարի անց	(4,732,465)	(5,380,672)	(7,946,437)	(7,740,876)	-	-	(25,800,450)
Երեք տարի անց	(4,763,198)	(5,384,598)	(7,970,509)	-	-	-	(18,118,305)
Չորս տարի անց	(4,765,646)	(5,400,576)	-	-	-	-	(10,166,222)
Հինգ տարի անց	(4,773,507)	-	-	-	-	-	(4,773,507)
Կուտակային վճարներ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ	(4,773,507)	(5,400,576)	(7,970,509)	(7,740,876)	(7,344,266)	(6,797,194)	(40,026,928)
Ընդամենը համախառն ապահովագրական պարտավորությունները ստ հաշվեկշռի	995	21,963	14,878	196,918	83,291	3,288,305	3,606,350

Չուտ ապահովագրական պարտավորությունները 2021թ. համար հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Ընդամենը
<i>Կուտակային պահանջների ընթացիկ գնահատական</i>							
Դեպքի տարվա վերջի դրությամբ	4,390,728	5,126,325	5,403,889	6,126,614	6,780,766	7,758,808	35,587,130
Մեկ տարի անց	4,353,584	4,922,829	7,174,022	6,352,829	6,960,508	-	29,763,772
Երկու տարի անց	4,297,682	5,120,771	7,152,081	6,526,681	-	-	23,097,215
Երեք տարի անց	4,322,713	5,070,699	7,176,529	-	-	-	16,569,941
Չորս տարի անց	4,324,964	5,101,404	-	-	-	-	9,426,368
Հինգ տարի անց	4,332,844	-	-	-	-	-	4,332,844
Կուտակային պահանջների ընթացիկ գնահատական	4,332,844	5,101,404	7,176,529	6,526,681	6,960,508	7,758,808	37,856,774
<i>Կուտակային վճարներ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ</i>							
Դեպքի տարվա վերջի դրությամբ	(3,679,948)	(4,200,893)	(5,403,889)	(5,235,331)	(5,759,014)	(6,682,114)	(30,961,189)
Մեկ տարի անց	(4,283,930)	(4,922,829)	(7,093,726)	(6,281,348)	(6,887,211)	-	(29,469,044)
Երկու տարի անց	(4,297,682)	(5,060,864)	(7,147,822)	(6,445,397)	-	-	(22,951,765)
Երեք տարի անց	(4,322,177)	(5,064,583)	(7,171,894)	-	-	-	(16,558,654)
Չորս տարի անց	(4,324,544)	(5,080,561)	-	-	-	-	(9,405,105)
Հինգ տարի անց	(4,332,405)	-	-	-	-	-	(4,332,405)
Կուտակային վճարներ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ	(4,332,405)	(5,080,561)	(7,171,894)	(6,445,397)	(6,887,211)	(6,682,114)	(36,599,582)
Ընդամենը համախառն ապահովագրական պարտավորությունները ըստ հաշվեկշռի	439	20,843	4,635	81,284	73,297	1,076,694	1,257,192

35.2 Պարտքային ռիսկ

Ընկերության գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի: Հիմնական ռիսկերը, որտեղ Ընկերության գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի, հետևյալն են՝

- Մինչև մարման ժամկետը պահվող ակտիվներ և բանկային հաշիվներ,
- Ավանդներ բանկերում,
- Ապահովագրության գծով պարտավորություններում վերաապահովագրողի մաս,
- Վերաապահովագրողների նկատմամբ պահանջներ արդեն վճարված պահանջների գծով,

- Ապահովադիրների նկատմամբ պահանջներ,
- Ապահովագրության միջնորդների նկատմամբ պահանջներ:

Պարտքային ռիսկի հետագա բացահայտումներում չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստում վերաապահովագրողի բաժինը ընդգրկված չէ վերաապահովագրական ակտիվների կազմում, քանի որ այն ֆինանսական ակտիվ չէ:

35.2.1 Պարտքային ռիսկի առավելագույն չափը

Ընկերության ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը լավագույնս ներկայացնում է նրանց պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ առանց հաշվի առնելու պահվող գրավը կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցներ:

35.2.2 Պարտքային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Վարկանիշներ

Ստորև ներկայացված աղյուսակը տրամադրում է տեղեկատվություն Ընկերության պարտքային ռիսկի չափի վերաբերյալ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ դասակարգելով ակտիվները համաձայն գործընկեր կողմի վարկանիշների՝ ըստ միջազգային վարկանշային գործակալությունների:

Հազար ՀՀ դրամ

	Ներդրումային կատեգորիա	Ոչ ներդրումային կատեգորիա	Զվարկանշված	Ընդամենը
Այլ ակտիվներ	-	-	58,064	58,064
Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով դերիտորական պարտքեր	160,092	-	1,382,527	1,542,619
Վերաապահովագրական ակտիվներ	2,349,158	-	-	2,349,158
Տրամադրված փոխառություններ	-	-	7,000	7,000
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	94,856	-	94,856
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումներ	-	1,467,852	-	1,467,852
Ավանդներ բանկերում	-	4,551,857	3,815,050	8,366,907
Դրամական միջոցներ	-	52,101	868,769	920,870
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>2,509,250</u>	<u>6,166,666</u>	<u>6,131,410</u>	<u>14,807,326</u>
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>2,284,309</u>	<u>7,508,172</u>	<u>5,334,252</u>	<u>15,126,733</u>

35.2.3 Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական քաղաքականություն

Ընկերությունն ունի պարտքային ռիսկի քաղաքականություն, որը գնահատում և սահմանում է, թե որն է համարվում Ընկերության համար պարտքային ռիսկ: Քաղաքականությունը կանոնավոր կերպով վերանայվում է ռիսկային միջավայրի փոփոխությունների հետ համապատասխանությունն ապահովելու նպատակով:

Վերաապահովագրությունն օգտագործվում է ապահովագրության ռիսկը կառավարելու նպատակով: Այնուամենայնիվ, սա չի ազատում Ընկերությանը իր հիմնական ապահովագրային

պարտավորությունից: Եթե վերաապահովագրողը որևէ պատճառով չի կատարում պահանջի վճարում, ապա Ընկերությունը պարտավորվում է վճարել ապահովադիրին:
Վերաապահովագրությունը կատարվում է այն գործընկեր կողմերի հետ, որոնք ունեն դրական վարկային գնահատական, իսկ ռիսկի սահմանաչափից հնարավոր է խուսափել, հետևելով գործընկեր կողմերի սահմանափակումներին վերաբերող քաղաքականության ուղեցույցին, որը սահմանվում է ամեն տարի Խորհրդի կողմից և ենթակա է կանոնավոր վերանայման:
Վերաապահովագրողների վարկունակությունը հաշվի է առնվում տարեկան կտրվածքով վերանայելով ֆինանսական կայունությունը՝ պայմանագիրը վերջնական տեսքի բերելուց առաջ:

35.2.4 Արժեզրկում և պահուստավորման քաղաքականություն

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման գնահատման հիմնական հատկանիշներն են մայր գումարի կամ տոկոսների վճարումների 90 օրից ավել ուշացումները, գործընկեր կողմերի հետ դրամական հոսքերի հետ կապված դժվարությունները, վարկային ռեյտինգների նվազումները, պայմանագրերի նախնական պայմանների խախտումները: Ընկերությունը արժեզրկման գնահատումը կատարում է անհատապես և խմբային եղանակով:

Ժամկետանց, բայց չարժեզրկված ակտիվներ

Ժամկետանց են համարվում այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց գծով առկա են մի քանի օրյա չվճարումներ:

31.12.21թ. դրությամբ Ընկերությունը չունի ժամկետանց, բայց չարժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ (2020թ.՝ նույնպես):

Արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Որպեսզի ակտիվները դասակարգվեն որպես ժամկետանց կամ արժեզրկված, պայմանագրով սահմանված վճարումները պետք է կատարվեն 90 օրվա ընթացքում: Ժամկետանց կամ արժեզրկված ակտիվների համար գրավային ապահովածություն չի նախատեսվում:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արժեզրկված ապահովագրական դեբիտորական պարտքերը կազմում են 114,202 հազար դրամ (2020թ.՝ 184,710 հազար դրամ):

Ժամկետանց կամ արժեզրկված ակտիվների համար գրավային ապահովածություն չի նախատեսվում:

35.3 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Շուկայական ռիսկը ներառում է տոկոսադրույքի ռիսկը և արտարժույթի ռիսկը:

35.3.1 Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Ընկերության ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Ընկերության ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայուն չէ տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ:

Ձուտ եկամտի զգայունությունը հաշվարկվում է վերագնահատելով հաստատուն տոկոսադրույքով առևտրային ակտիվները 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմք ընդունելով տոկոսադրույքների ենթադրվող փոփոխությունները: Ձուտ եկամտի զգայունությունը հիմնված է այն ենթադրության վրա, որ եկամտաբերության կորում կան գույքահեռ փոփոխություններ:

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021

Արտարժույթ	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Ձուտ եկամտի զգայունություն
ՀՀ դրամ	+1	(49,640)
ՀՀ դրամ	-1	52,650

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2020

Արտարժույթ	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Ձուտ եկամտի զգայունություն
ՀՀ դրամ	+1	(63,809)
ՀՀ դրամ	-1	68,021

35.3.2 Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Ղեկավարությունը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային ռիսկերի համար:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի ՀՀ դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժույթի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ) և այլ համապարփակ եկամտի վրա: Աղյուսակում հանդիպող բացասական արժեքն արտացոլում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում պոտենցիալ զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

Հազար ՀՀ դրամ

2021

2020

Արտարժույթ	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, %		Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, %	
		Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը		Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը
ԱՄՆ դոլար	+10	28,504	+10	5,505
ԱՄՆ դոլար	-10	(28,504)	-10	(5,505)
Եվրո	+10	1,945	+10	477
Եվրո	-10	(1,945)	-10	(477)

Ընկերության արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>				
Այլ ակտիվներ	58,064	-	-	58,064
Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքեր	1,463,153	79,007	459	1,542,619
Վերաապահովագրական ակտիվներ	2,349,158	-	-	2,349,158
Տրամադրված փոխառություններ	7,000	-	-	7,000
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	94,856	-	-	94,856
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումներ	1,467,852	-	-	1,467,852
Ավանդներ բանկերում	8,023,781	343,126	-	8,366,907
Դրամական միջոցներ	859,356	61,477	37	920,870
Ընդամենը ակտիվներ	14,323,220	483,610	496	14,807,326
<i>Պարտավորություններ</i>				
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	3,606,350	-	-	3,606,350
Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր	421,625	179,064	537	601,226
Այլ պարտավորություններ	722,460	-	289	722,749
Ընդամենը պարտավորություններ	4,750,435	179,064	826	4,930,325
Զուտ դիրք 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,572,785	304,546	(330)	9,877,001
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	14,841,908	284,603	222	15,126,733
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	4,283,301	334,882	225	4,618,408
Զուտ դիրք 2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,558,607	(50,279)	(3)	10,508,325

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը և Եվրո: Ոչ փոխարկելի գումարները վերաբերվում են ԱՊՀ երկրների արժույթներին, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությանը:

35.4 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողության հետ: Այս ռիսկի զսպման նպատակով Ընկերությունը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Ընկերությունը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Ընկերության հետ մասնավորապես:

Ընկերության իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Ընկերությունը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

Ընկերությունն օգտվել է ՖՀՄՄ 4 «Ապահովագրության պայմանագրեր»-ի 39 հոդվածի դ կետի i. մասից՝ ՖՀՄՄ 7-ի 39-րդ պարագրաֆի «ա» կետով պահանջվող մարման վերլուծության փոխարեն բացահայտելով տեղեկատվություն ճանաչված ապահովագրական պարտավորություններից առաջացող զուտ դրամական արտահոսքերի գնահատված ժամկետների վերաբերյալ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Տես ծանոթագրություն 34-ն այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար:

Հազար ՀՀ դրամ	Հաշվեկշռային արժեք	Գնահատված չգեղջված զուտ դրամական հոսքեր		
		Մինչև 1 տարի	1 տարուց ավելի	Ընդամենը
2021թ. դեկտեմբերի 31				
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	3,606,350	3,606,350	-	3,606,350
Ընդամենը	3,606,350	3,606,350	-	3,606,350
2020թ. դեկտեմբերի 31				
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	3,230,546	3,230,546	-	3,230,546
Ընդամենը	3,230,546	3,230,546	-	3,230,546

35.5 Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկն ուղղակի կամ անուղղակի կորստի ռիսկն է, որն առաջանում է պատճառների լայն բազմազանությունից՝ կապված Ընկերության ֆինանսական գործիքների մեջ ներգրավվածության, գործընթացների, անձնակազմի, տեխնոլոգիաների և ենթակառուցվածքների հետ, և արտաքին գործոններից՝ բացառությամբ ապահովագրական, պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերի, ինչպիսիք են իրավական և կարգավորիչ պահանջները և կորպորատիվ վարքագծի ընդհանուր ընդունված չափանիշները:

Ընկերության նպատակն է կառավարել գործառնական ռիսկը՝ ֆինանսական վնասներից և հեղինակության կորստից խուսափումը հավասարակշռելով ռիսկի կառավարման ծախսային արդյունավետության հետ:

Գործառնական ռիսկի կառավարմանն ուղղված վերահսկողության մշակման և իրականացման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Խորհուրդը: Այս պատասխանատվությունը ուղեկցվում է գործառնական ռիսկի կառավարման համար համընդհանուր չափանիշների մշակմամբ հետևյալ ոլորտներում՝

- պարտականությունների համապատասխան տարանջատման պահանջներ, այդ թվում գործարքների անկախ հաստատում,
- գործարքների համաձայնեցման և մոնիթորինգի պահանջներ,
- կարգավորիչ և այլ իրավական պահանջների համապատասխանեցում, ներառյալ ՀՀ ԿԲ ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ նվազագույն պահանջները,
- վերահսկողական մեխանիզմների և ընթացակարգերի փաստաթղթավորում,
- առաջացած գործառնական ռիսկերի պարբերաբար գնահատման պահանջներ, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանն ուղղված ընթացակարգերի համապատասխանություն,
- գործառնական կորուստների զեկուցման պահանջներ և առաջարկվող մեղմացուցիչ գործողություններ,
- արտակարգ իրավիճակների ծրագրերի մշակում,
- վերապատրաստում և մասնագիտական զարգացում,
- էթիկայի և գործարար չափանիշներ,
- ռիսկերի մեղմացում:

Ընկերության ստանդարտների համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքները քննարկվում են Ընկերության ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Հաշվետվությունները ներկայացվում են Խորհրդին:

36 Կապիտալի համարժեքություն

Ընկերությունը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Ընկերության կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է նաև օգտագործելով ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Ընկերության կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Ընկերության կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Ընկերությունը պահպանում է ամուր վարկային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Ընկերությունը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների

համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, էմիսիոն եկամուտը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը, գլխավոր պահուստը: Ընդհանուր կապիտալը հաշվարկվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդհանուր կապիտալի և վճարունակության պահանջվող մեծության ու ռիսկով կշռված ակտիվների մեծության հանրագումարի միջև սահմանային հարաբերակցությունը սահմանվում է 100%:

Հաշվետու տարվա ընթացքում Ընկերությունը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ բոլոր պահանջները:

2021 և 2020թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալը, ռիսկով կշռված ակտիվները, վճարունակության պահանջվող մեծությունը և կապիտալի համարժեքության դրույքաչափի հաշվարկը՝ համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջների, ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2021 (աուդիտ չարված)	2020 (աուդիտ չարված)
Հիմնական կապիտալ	5,247,312	6,172,328
Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ	5,247,312	6,172,328
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	563,050	1,120,515
Վճարունակության պահանջվող մեծություն	2,750,869	2,570,568
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ (Ն1.2 նորմատիվ)	158%	167%

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ապահովագրական ընկերությունների համար սահմանվում է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 1,500,000 հազար ՀՀ դրամ գումարով:

37 Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած իրադարձություններ

2022թ. փետրվարի 24-ին Ուկրաինայում բռնկված հակամարտությունն արագությամբ ծավալվում է՝ զգալի ազդեցություն թողնելով համաշխարհային տնտեսության վրա: ԱՄՆ-ն և եվրոպական երկրները կոշտ պատժամիջոցներ են կիրառել Ռուսաստանի դեմ: Արևմտյան ուժերը քննարկում են գոյություն ունեցող պատժամիջոցների ընդլայնումը: Ռուսաստանը Հայաստանի գլխավոր առևտրատնտեսական գործընկերն է, ուստի ներկայումս կիրառվող պատժամիջոցները, ինչպես նաև դրանց ընդարձակումը կարող են լուրջ ազդեցություն ունենալ Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական շուկաների և ամբողջ տնտեսության վրա: Համաշխարհային մակարդակով ավելի խոր պատժամիջոցներ կիրառելը կարող է հանգեցնել բարձր գնաճի, ֆինանսական շուկաների աճի տեմպի նվազման և որոշակի խաթարման:

Իրավիճակի անմիջական ազդեցությունը դժվար է հստակորեն կանխատեսել, սակայն ղեկավարության գնահատմամբ այն նշանակալի ազդեցություն չի ունենա Ընկերության գործունեության և ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: